

**VIRKSOMHEDSPLAN OG PÆDAGOGISK
LÆREPLAN
2013**

**RUDOLF STEINER BØRNEHAVEN
MARKBLOMSTEN
SKJOLDHØJVEJ 15
8381 TILST**

INDHOLDSFORTEGNELSE

MARKBLOMSTENS ADRESSE OG KONTAKTINFO.....	4
BESKRIVELSE AF BØRNEHAVEN.....	5
MARKBLOMSTENS HISTORIE.....	6
MARKBLOMSTENS ÅBNINGSTID OG FERIEPLAN.....	7
BØRNETAL.....	9
PERSONALE.....	10
ORGANISATION.....	11
BØRNEHAVENS MÅLSÆTNING.....	12
BØRNEHAVENS ARBEJDSGRUNDLAG.....	13
DE PÆDAGOGISKE PRINCIPPER.....	14
MARKBLOMSTENS RYTMER.....	16
DET DAGLIGE ARBEJDE I BØRNEHAVEN.....	18
DEN FRIE LEG.....	19
SANGLEGSKREDSSEN.....	20
DE KUNSTNERISKE AKTIVITETER.....	21
EURYTM.....	22
EVENTYR.....	23
MÅLTIDER.....	24
FØDSELSDAG.....	26
PLEJE AF SANSERNE	27
BEVÆGELSE- OG LIGEVÆGTSSANS.....	28
LEGEMATERIALER.....	29
UGE-, MÅNEDS- OG ÅRSRYTME.....	30
FORÆLDRESAMARBEJDE OG BØRNEHAVENS BESTYRELSE.....	37
BØRN MED SÆRLIGE BEHOV:.....	40
RESPEKT FOR GRÆNSER	44

MARKBLOMSTENS ADRESSE OG KONTAKTINFO

RUDOLF STEINER BØRNEHAVEN MARKBLOMSTEN

SKJOLSHØJVEJ 15, 8381 TILST

TLF.: 24 44 33

MAIL: MARKBLOMSTEN@MARKBLOMSTEN.DK

BESKRIVELSE AF BØRNEHAVEN

VI BOR I DET NORDVESTLIGE HJØRNE AF BRABRAND PÅ KANTEN AF SKJOLDHØJKILEN.

VORES HUS ER NYOPFØRT EFTER EN PÅSAT BRAND I 2012 OG PÅ CA. 150 M2 OG INDEHOLDER EN STOR KOMBINERET GARDEROBE OG VÆRKSTED. KONTOR, LAGER, VASKERUM OG PERSONALETOILET.

SELVE GRUPPERUMMET ER INDRETTET MED KØKKENNICHE, DUKKEKROG, EVENTYR/SOVERUM OG ADGANG TIL BØRNETOILETTER SAMT EN STOR DELVIS OVERDÆKKET TERRASSE DER STRÆKKER SIG I HELE HUSETS LÆNGDE.

VI FORSØGER AT GØRE RUMMENE SÅ HYGGELIGE OG HJEMLIGE SOM MULIGT. DER ER ALTID PYNTET OP EFTER ÅRSTIDEN, OG MED LYS OG FRISKE BLOMSTER.

VORES UDEAREAL ER EN DEJLIG NATURHAVE MED ET STORT AREAL TIL KØKKEN-, OG BLOMSTERHAVE, SANDKASSE, BÅLPLADS, "BJERGE" OG MASSER AF PLADS TIL AT UDFOLDE SIG PÅ. RUNDT PÅ AREALET HAR BØRNE EFTERHÅNDEN SELV FORMET DE STIER DE BRUGER.

UDEAREALET ER PT. UNDER GENOPRETNING OG I FORÅRET 2013 PÅBEGYNDTES ET STØRRE ARBEJDE OMKRING SANDKASSE, URTEHAVE.

MARKBLOMSTENS HISTORIE

I AUGUST MÅNED I 1984 BEGYNDTE RUDOLF STEINER BØRNEHAVEN MARKBLOMSTEN SIT VIRKE I BRABRAND. BØRNEHAVEN BLEV OPRETTET AF RUDOLF STEINER-BØRNEHAVEFORENINGEN I ÅRHUS, SOM PÅ DET TIDSPUNKT ALLEREDE HAVDE

OPRETTET OG DREV RUDOLF STEINER_BØRNEHAVEN PÅ STRANDVEJEN.

TIL AT BEGYNDE MED HAVDE ET FORÆLDREPAR STILLET LOKALER I DERES PRIVATE VILLA I BRABRAND TIL RÅDIGHED FOR BØRNEHAVEN. I FORÅRET 1985 FLYTTEDE BØRNEHAVEN TIL EN PAVILLON VED RUDOLF STEINER VESTSKOLEN PÅ HOLMSTRUPGÅRDSVEJ, MENS DE BLIVENDE LOKALER BLEV FÆRDIGGJORT.

TIL NYTÅR 1986 KUNNE BØRNEHAVEN ENDELIG FLYTTE IND I HUSET DER VAR OPFØRT TIL BØRNEHAVEN AF RUDOLF STEINER VESTSKOLEFORENINGEN. HUSET BESTOD AF TRE GRUPPERUM MED TILHØRENDE GARDEROBER OG TOILETTER SAMT EN MINDRE SAMLINGSSAL OG KONTOR PÅ 1. SAL.

BØRNEHAVEN VOKSEDE NU STILLE OG ROLIGT FRA I 1984 AT HAVE ÉN GRUPPE TIL EFTERHÅNDEN I 1996 AT HAVE 45 BØRN FORDELT PÅ TRE GRUPPER.

BØRNEHAVEN BLEV DREVET AF RUDOLF STEINER-BØRNEHAVEFORENINGEN I ÅRHUS OG BLEV UDELUKKENDE FINANCIERET VED PRIVATE MIDLER.

I 1987-88 INDLEDTES FORHANDLINGER MED ÅRHUS KOMMUNE OM AT OPNÅ EN FORM FOR OFFENTLIGT TILSKUD TIL DE TRE RUDOLF STEINER BØRNEHAVER, SOLHJEM PÅ STRANDVEJEN, STJERNEHUSET PÅ SKEJBYVEJ OG MARKBLOMSTEN PÅ HOLMSTRUPGÅRDVEJ. BØRNEHAVEN PÅ STRANDVEJEN FIK TILSKUD I FORM AF EN PULJEORDNING I 1994. KOMMUNEN VILLE FØRST KØRE EN TO-ÅRIG PRØVEPERIODE INDEN DE TO ØVRIGE KUNNE OPNÅ TILSKUD. MARKBLOMSTEN OG STJERNEHUSET FIK PULJEORDNING I 1996.

I 1995 OPHØRTE RUDOLF STEINER-VESTSKOLEN OG BØRNEHAVEN BLEV OPSAGT FRA SIT LEJEMÅL. DA BØRNEHAVEN IKKE VIDSTE, OM DER VILLE KOMME ET POSITIVT ELLER NEGATIVT SVAR FRA KOMMUNEN MÅTTE MAN BEDE ALLE FORÆLDRE OM AT SIKRE SIG PASNINGSMULIGHED PÅ ANDEN VIS. DA KOMMUNEN ENDELIG SVAREDE POSITIVT I JUNI 1996, VAR DER 5 FORÆLDREPAR DER VALGTE AT VILLE VIDEREFØRE BØRNEHAVEN.

NU FULGTE 2½ ÅR I FORSKELLIGE MIDLERTIDIGE LOKALER OG PÅ TRODS AF DETTE ET LANGSOMT VOKSENDE BØRNETAL SÅ INDGIK BØRNEHAVEN EN LEJEAFTALE AF GRUNDEN PÅ SKJOLDHØJVEJ 15 MED TST-TENNIS, OG VORES HUS BLEV OPFØRT MED STOR HJÆLP FRA DE DAVÆRENDE FORÆLDRES, ANSATTES OG BESTYRELSES SIDE. I DECEMBER KUNNE BØRNEHAVEN FLYTTE IND I ET IKKE HELT FÆRDIGGJORT HUS PÅ DEN NUVÆRENDE ADRESSE.

I FORÅRET 2009 KOM DER EN FORESPØRGSEL FRA VORES SØSTERBØRNEHAVE STJERNEHUSET, SOM ER EN INTEGRERET INSTITUTION, FRA ÅRHUS NORD OM HJÆLP. DE HAVDE LIDT DEN SAMME SKÆBNE SOM MARKBLOMSTEN I SIN TID; MED SKOLELUKNING OG EFTERFØLGENDE OPSIGELSE FRA DE DAVÆRENDE LOKALER. STJERNEHUSET HAVDE FÅET EN DISPENSATION FRA KOMMUNEN TIL AT VÆRE I ANTROPOSOFISK SELSKABS HUS I HØJBJERG, MEN DISPENSATIONEN KUNNE NU IKKE

FORLÆNGES MERE OG FRA AUGUST VILLE DE STÅ UDEN NOGET STED AT VÆRE.

VI BESLUTTEDE AT LAVE EN MIDLERTIDIG SAMMENFLETNING AF DE TO INSTITUTIONER. SÅ I AUGUST FLYTTEDE STJERNEHUSETS BØRN OG PÆDAGOGER IND HOS OS. DER VAR 5 BØRNEHAVEBØRN OG TRE VUGGESTUEBØRN. DE HAVDE FÅET LOV AT VÆRE HOS OS TIL ÅRETS UDGANG, OG KUNNE SÅLEDES ARBEJDE VIDERE PÅ AT FINDE EN PERMANENT LØSNING. DET LYKKEDES IKKE FOR STJERNEHUSET AT FINDE PERMANENTE LOKALER I ÅRHUS KOMMUNE OG STJERNEHUSET ER PT. FORVANDLET TIL EN STORDAGPLEJE MED ADRESSE PÅ SKJOLDHØJVEJ 24 I FAURSKOV KOMMUNE.

NATTEN TIL D. 1. FEBRUAR 2012 BLEV MARKBLOMSTEN UDSAT FOR EN PÅSAT BRAND.

DET LYKKEDES HURTIGT MED HJÆLP FRA ÅRHUS KOMMUNE AT FINDE OG LEJE LOKALER I EN KOMMUNAL INSTITUTION PÅ BRONZEALDERTOFTEN I ÅRHUS VEST.

NU FULGTE ET STØRRE ARBEJDE MED AT AFKLARE SKADERNE PÅ HUSET. DET MUNDEDE UD I AT DET BLEV BESLUTTET AT NEDRIVE RESTEN AF BYGNINGEN, DA DER ELLERS VILLE VÆRE EN STÆRKT FORØGET RISIKO FOR SVAMPEANGREB,

DET BETØD IMIDLERTID AT EN NYOPFØRELSE SKULLE FINDE STED OG DERMED SKULLE DER IGEN INDHENTES RESULTATER AF NABOHØRING, NEDRIVNINGS-, STØBE-, OG BYGGETILLADELSER. DET HELE TRAK I LANGDRAG, MEN ENDELIG I SLUTNINGEN AF AUGUST 2012 PÅBEGYNDTES NEDRIVNING OG GENOPFØRELSE AF MARKBLOMSTEN. FREDAG D. 30. NOVEMBER KUNNE VI FEJRE ADVENTSFEST FOR BØRNENE OM FORMIDDAGEN OG REJSEGILDE, FØRST FOR HÅNDVÆRKERNE OG SENERE PÅ DAGEN MED BØRN OG FORÆLDRE. VI FORVENTER AT KUNNE TAGE HUSET I BRUG I APRIL 2013.

VI GLÆDER OS TIL AT VENDE TILBAGE!

MARKBLOMSTENS ÅBNINGSTID OG FERIEPLAN

ÅBNINGSTID:

BØRNEHAVEN ER ÅBEN FRA 7.30 TIL 16.30

FERIEPLAN:

MED HENSYN TIL LUKKE DAGE OG OVERHOLDELSE AF PASNINGSGARANTIE BEDER VI FORÆLDRENE TAGE HENSYN TIL BØRNEHAVENS RYTME. DET VIL MED FØRER EN BETYDELIG UDGIFT OG BRUD PÅ VORES RYTME FOR BØRNEHAVEN BØRN HVIS VI IKKE MERE KAN OPRETHOLDE DE NUVÆRENDE LUKKEDAGE SOM VI HAR INDTIL NU. DET VIL

KRÆVE YDERLIGE VIKARTIMER, HVIS IKKE PERSONALET KAN AFVIKLE FERIE SAMTIDIG.

BØRNEHAVEN LUKKET:

FRA OG MED D. 23. DECEMBER TIL OG MED D.1. JANUAR.

FRA PALMESØNDAG OG TIL OG MED 2. PÅSKEDAG.

FREDAG EFTER KRISTI HIMMELFART.

GRUNDLOVSDAG.

JULI MÅNED.

HVIS DER SKULLE VÆRE FORÆLDRE DER HAR BEHOV FOR PASNING PÅ LUKKEDAGENE FORSØGER VI I 2013 AT ETABLERE ET SAMARBEJDE MED RUDOLF STEINER BØRNEHAVEN SOLHJEM, PÅ STRANDVEJEN I ÅRHUS, DA VI HAR ET FÆLLES PÆDAGOGISK GRUNDLAG. PÅ LUKKEDAGE SKAL DER MEDBRINGES MADPAKKER OG BØRNENE SKAL AFLEVERES OG AFHENTES PÅ STRANDVEJEN. DER VIL VÆRE KENDT PERSONALE MED, ENTEN I FORM AF VORES FASTE MEDARBEJDERE ELLER VIKARER SOM KENDER BØRNENE.

DET VIL BLIVE OPKRÆVET EKSTRA BETALING. OG DET VIL IKKE VÆRE MULIGT AT "KØBE" ENKELTE DAGE HVOR DER ER FLERE LUKKEDAGE I SAMMENHÆNG.

BØRNENES STAMKORT VIL FØLGE MED. DET ER FORÆLDRENE EGET ANSVAR AT HOLDE STAMKORTET OPDATERET.

AF HENSYN TIL BØRNEHAVENS FERIEPLANLÆGNING SKAL VI HAVE BESKED OM EVT. PASNINGSBEHOV SENEST 1. MARTS.

DER HENSTILLES TIL FORÆLDRENE AT ALLE BØRN HOLDER SOMMERFERIE I HELE JULI HVOR BØRNEHAVEN VIL VÆRE FERIELUKKET.

NØDPASNING ETABLERES 2013 HVIS DER SKULLE VÆRE BEHOV I UGERNE 13, 27 OG DE FØRSTE 3 DAGE I UGE 31.

BØRNETAL

BØRNEHAVEN HAR GENNEMSNTLIG 20 BØRN.

VI ØNSKER AT DER ER 6-7 BØRN PÅ HVER AF DE TRE ÅRGANGE. VI TILSTRÆBER EN LIGELIG KØNSFORDELING. SØSKENDEBØRN HAR FORTRINSRET.

PERSONALE

DER ER FIRE FASTANSATTE. I 2013 ER DER 2 ½ PÆDAGOG, HERAF 1 UDANNET SPROGVEJLEDER, OG EN PÆDAGOGMEDHJÆLPER. LEDELSESSTRUKTUREN ER FLAD: DE TO FULDTIDSANSATTE PÆDAGOGER DELER ANSVARET FOR DEN DAGLIGE LEDELSE. DESUDEN ER DER MED MELLEMRUM PRAKTIKANTER ELLER ANDRE KNYTTET TIL BØRNEHAVEN. DET TILSTRÆBES AT VI HAR FASTE VIKARER TILKNYTTET.

ORGANISATION

BØRNEHAVEN ER EN SELVEJENDE PRIVAT INSTITUTION.

BØRNEHAVENS PÆDAGOGISKE PERSONALE FASTLÆGGER LÆREPLAN OG ØVRIGE PÆDAGOGISKE ARBEJDSOPGAVER.

PERSONALET ANSÆTTES AF BESTYRELSEN EFTER INDSTILLING AF DET PÆDAGOGISKE PERSONALE.

BØRNEHAVEN HAR FORÆLDREBESTYRELSE.

BESTYRELSEN VARETAGER DEN OVERORDNEDE ØKONOMISKE STYRING. DEN ER OPDELT I FORSKELLIGE GRUPPER, HVOR OGSÅ FORÆLDRENE MELDER SIG TIL, SÅ HVERT BESTYRELSESMEDLEM HAR SÆRLIGE OPGAVER.

DER SKAL VÆRE DELTAGELSE FRA BESTYRELSEN TIL TILSYNSMØDERNE MED ÅRHUS KOMMUNE

DER ER VALG TIL BESTYRELSEN HVERT ÅR I SLUTNINGEN AF AUGUST.

VI FÅR TILSKUD OG ER UNDERLAGT DE REGLER OG TILSYN DER ER FASTLAGT AF ÅRHUS KOMMUNE.

BØRNEHAVENS MÅLSÆTNING

BØRNEHAVENS OVERORDNEDE MÅLSÆTNING ER UD FRA RUDOLFS STEINERS IMPULSER AT SKABE ET MILJØ OMKRING BØRNENE, HVOR HVERT ENKELT BARN FÅR MULIGHED FOR AT UDVIKLE DE EGENSKABER, SOM DET UD FRA SIT INDERSTE VÆSEN SKAL BRUGE FOR AT FINDE SIN VEJ I LIVET.

BØRNEHAVENS ARBEJDSGRUNDLAG

RUDOLF STEINER KALDTE SIN FILOSOFI ELLER ÅNDSVIDENSKAB FOR ANTROPOSOFI ELLER VISDOM OM MENNESKET. I DEN INDGÅR DEN OPFATTELSE AT MENNESKET ER ET LEGEMLIGT, SJÆLELIGT OG ÅNDELIGT VÆSEN.

DE PÆDAGOGISKE PRINCIPPER

I DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE TAGES DER SIGTE PÅ BÅDE BARNETS LEGEMLIGE/FYSISKE, SJÆLELIGE OG ÅNDELIGE UDVIKLING SELV OM BARNET I DEN FØRSTE SYVÅRSPERIODE PRIMÆRT ER KONCENTRERET OM SIN LEGEMLIGE/FYSISKE UDVIKLING.

FOR BØRNEHAVEBARNET ER DER SÆRLIGT TRE FORHOLD SOM ER VÆSENTLIGE:

- BARNET ER ET EFTERLIGNENDE VÆSEN.**
- BARNET ER ET SANSENDE VÆSEN.**
- BARNET ER ET RYTMISK VÆSEN.**

ALT HVAD DER FOREGÅR I BØRNEHAVEN, TAGER HENSYN TIL DENNE CENTRALE

OPFATTELSE AF DET LILLE BARN'S VÆSEN. BARNET ER IKKE EN LILLE VOKSEN. DET ER ANDERLEDES ORGANISERET. VI ARBEJDER UD FRA AT BARNET STÅR I EN SITUATION SÅ DET HANDLER FØRST, DEREFTER FØLER DET NOGET DERVED, OG TIL SIDST TÆNKER DET EVT. OVER HVAD DER SKETE, ALT EFTER ALDER OG TEMPERAMENT. FOR DEN VOKSNE FORLØBER DENNE PROCES FORHÅBENTLIG MODSAT. VI TÆNKER OG OVERVEJER, SÅ FØLER VI EFTER OG TIL SIDST HANDLER VI.

FOR AT IMØDEKOMME BARNET SOM VILJESVÆSEN, ARBEJDES DER UD FRA FØLGENDE HOVEDPUNKTER:

BARNET SOM EFTERLIGNENDE VÆSEN

OMGIVELSER. DET GÆLDER TILEGNELSE AF SPROGET, MÅDEN AT GRIBE OG BEGRIBE VERDEN PÅ.

BARNET EFTERLIGNER BÅDE DET FYSISKE OG DET SJÆLELIGT-ÅNDELIGE. BARNET FRA 0-7 LEVER SIG IND I LIVET GENNEM EFTERLIGNING AF SINE OMGIVELSER. OG HVAD DET OPLEVER HER, PRÆGER SIG FOR RESTEN AF LIVET IND I DETS KONSTITUTION.

BARNET SOM ET SANSENDE VÆSEN

DET LILLE BARN ER SOM ET STORT SANSEORGAN, OG DET KAN IKKE VÆRGE SIG MOD DE INDTRYK, DER KOMMER DET I MØDE. BARNETS SANSEORGANISATION MÅ DERFOR STIMULERES PÅ EN MÅDE, DER TAGER SIGTE PÅ DETS LEGEMLIGE, SJÆLELIGE OG ÅNDELIGE UDVIKLING. GENNEM OPLEVELSER I NATUREN, DE FIRE ELEMENTER, JORD, VAND, LUFT OG ILD, GENNEM OMGANG MED NATURÆGTE MATERIALER, EN BIODYNAMISK ELLER ØKOLOGISK KOST MV. TILSTRÆBES DET AT GIVE BARNET SÅ MANGE ÆGTE OG KVALITATIVE SANSEOplevelser SOM MULIGT.

BARNET SOM ET RYTMISK VÆSEN

BØRNEHAVEN HAR EN FAST DAGLIG RYTME, EN FAST UGERYTME SAMT EN FAST ÅRSRYTME, SOM SÅ VIDT MULIGT FORSØGES OVERHOLDT. DET GØR BARNETS HVERDAG GENKENDELIG OG DET SKABER TRYGHED FOR BARNET.

I DEN DAGLIGE RYTME TAGES HENSYN TIL BÅDE INDENDØRS OG UDENDØRS GØREMÅL, SAMT VEKSLEREN MELLEM INDÅNDE OG UDÅNDE AKTIVITETER.

MED INDÅNDE AKTIVITETER MENES SITUATIONER SOM SANGLEG, EURYTHMI,

TEGNING, MALING OG EVENTYR.

ALTSÅ AKTIVITETER, HVOR DEN VOKSNE ER DEN STYRENDE OG BIBRINGER BARNET EN OPLEVELSE, DET KAN TAGES TIL SIG. EN UDÅNDEnde AKTIVITET ER EN AKTIVITET SOM BARNET SELV STYRER F.EKS. FRI LEG INDE OG UDE PÅ LEGEPLADSEN ELLER I SKOVEN. I DENNE DEL FØRSØGER DEN VOKSNE AT LADE BARNET UDFORSKE VERDEN MEST MULIG PÅ EGNE PRÆMISSER. HER ÅNDER BARNET UD – DET ER UDE I OMGIVELSERNE.

DØGNRYTMEN ER JO OGSÅ I SIG SELV EN IND- OG UDÅNDING.

I ÅRSRYTMEN KAN VINTEREN SES SOM DEN MERE INDADVENDTE, INDÅNDEnde PERIODE OG SOMMEREN SOM DEN UDÅNDEnde, UDADVENDTE PERIODE.

MARKBLOMSTENS RYTME

BØRNEHAVEN HAR EN DAGSRYTME, EN UGERYTME OG EN MÅNEDSRYTME.

BØRNEHAVENS DAGSRYTME

KL. 7.30 – 9.00 MODTAGELSE OG FRI LEG. MORGENHYGGE. FORBEREDELSE AF DAGENS HOVEDMÅLTID.

KL. 9.00 – CA. 9.20 MORGENSAMLING, SAMTALE OM DAGENS GANG OG EVENTYRFORTÆLLING. ONSDAG HVOR VI HAR EURYTMI, ER VI FØRST FÆRDIGE CA. 9.45.

KL. 9.20 – CA. 10.00 FRI LEG/KUNSTNERISKE AKTIVITETER, ARBEJDE MED ENKELTE BØRN ELLER GRUPPER MED FORBEREDELSE TIL ÅRSTIDFESTER. MM.

KL. CA. 10.00 TOILET, MUSEBIDDER (LILLE FORMIDDAGSMÅLTID) DEREFTER FRI LEG UDE/INDE. EVT. FORBEREDELSE FORTSÆTTES. AFSLUTTES MED OPRYDNING OG FEJNING/STØVSUGNING INDEN SANGLEG.

KL. 11.30 SANGLEG. UNDTAGEN ONSDAG HVOR VI HAR EURYTMI EFTER MORGENSAMLING. I EURYTMIEN INDGÅR EN FORTLØBENDE FORTÆLLING OG DEN ERSTATTER BÅDE EVENTYR OG SANGLEG.

I DECEMBER OG JANUAR BRUGER VI DENNE TID TIL AT SPILLE JULESPIL, HELLIG TRE KONGERSPIL OG HANS OG DE 12 KONGER(MÅNEDER). DRAMATISEREDE HISTORIER MED

FORSKELLIGE ROLLER TIL ALLE. ROLLERNE GÅR PÅ OMGANG

KL.12.00 – 13.00 FROKOST, OPVASK MV. TOILET.

KL. 13.00 – 14.20 UDELEG/SOVETID. OPRYDNING.

KL. 14.30 – 15.00 SAMLES VI UDE ELLER INDE TIL EFTERMIDDAGSMAD.

KL. 15.00 – 16.30 FRI LEG TIL BØRNENE HENTES.

BØRNEHAVENS UGERYTME

BØRNEHAVENS PÆDAGOGISKE PRAKSIS ER BASERET PÅ EN FAST UGERYTME HVOR BØRNENE ER BEKENDT MED AKTIVITETERNE PÅ DE ENKELTE UGEDAGE.

MANDAG	TEGNING	MYSLI MED FRUGT
TIRSDAG	GÅ TUR / HAVEARBEJDE	RUGBRØD
ONSDAG	EURYTMI	SUPPE
TORSDAG	MALING	RUGBRØD
FREDAG	OPRYDNING I LEGETØJ OG KURVE / RENGØRING	GRØD

DER KAN FOREKOMME AFVIGELSER FRA UGEPLANEN I FORBINDELSE MED FORBEREDELSE TIL ÅRSTIDSFESTERNE, FORÆLDRESAMTALER, SÆRLIGE PÆDAGOGISKE FORLØB MV.

AFVIGELSER FRA RYTME MEDDELELSES PÅ OPSLAGSTAVLEN UNDER DAGENS INDHOLD.

ÅRETS RYTME

I LØBET AF ÅRET LIGGER VORES ÅRSTIDSFESTER. NÅR FESTERNE ER FOR BØRNENE BEGYNDER VI SOM REGEL SELVE FESTEN CA. KL. 10.00.

AUGUST/SEPTEMBER HØSTFEST EFTER HØSTTUR OG FORBEREDELSE. KAN OGSÅ LIGGE I BEGYNDELSEN AF SEPTEMBER AFHÆNGIG AF KORNETS MODENHED. HØSTTUREN ARRANGERES MED DELTAGELSE AF FORÆLDRE.

SEPTEMBER/OKTOBER OMKRING DEN 29. SEPTEMBER FEJRER VI MICHAELSFEST

NOVEMBER OMKRING D. 11. NOVEMBER HOLDER VI LANTERNEFEST FOR BØRN OG FORÆLDRE SIDST PÅ EFTERMIDDAGEN.

DECEMBER JULESPIL. FORÆLDRE ER VELKOMNE TIL AT KOMME OG KIGGE PÅ.

JANUAR HELLIG TRE KONGERSPIL, HANS OG DE 12 KONGER. FORÆLDRE ER VELKOMNE TIL AT KOMME OG KIGGE PÅ.

FEBRUAR FORVANDLINGSFEST FOR BØRNENE. VI VÆLGER ET TEMA FOR ÅRETS FEST. PYNTNING OG UDKLÆDNING, SOM FORÆLDRENE STÅR FOR, RETTER SIG EFTER TEMAET, LIGESOM MÅDEN VI FINDER DEN NYE KONGE OG DRONNING PÅ.

MARTS/APRIL PÅSKEFEST

APRIL/MAJ PINSESÅTUR TIL BONDEMAND SIMON OG STJERNEHUSET

JUNI OMKRING SANKT HANS FEJRER VI SOMMERFEST FOR BØRN OG FORÆLDRE OM EFTERMIDDAGEN.

DET DAGLIGE ARBEJDE I BØRNEHAVEN

DET PRAKTISKE PÆDAGOGISKE ARBEJDE FORDELER SIG PÅ FEM HOVEDOMRÅDER:

- A) ALMINDELIGE DAGLIGE GØREMÅL UDFØRT AF DE VOKSNE
- B) BARNETS FRIE LEG
- C) SANGLEG
- D) ENKLE KUNSTNERISKE VIRKSOMHEDER
- E) ALMEN SPROGPLEJE

ALMINDELIGE DAGLIGE GØREMÅL

PÆDAGOGERNE BENYTTER HVER DAG EN STOR DEL AF DERES TID TIL AT UDFØRE ALMINDELIGE PRAKTISKE GØREMÅL SOM EN INTEGRERET DEL AF SAMVÆRET MED BARNET. DET ER GØREMÅL KNYTTET TIL TRADITIONELT HUSARBEJDE SOM MADLAVNING, OPVASK, STRYGNING, HÅNDARBEJDE AF FORSKELLIG SLAGS, REPARATION AF LEGETØJ, ENKELT SNEDKERARBEJDE, UDEARBEJDE SOM SNERYDNING ELLER HAVEARBEJDE OSV. DEN VOKSNE LÆGGER VÆGT PÅ AT UDFØRE ARBEJDET I ET ROLIGT TEMPO, GÅ OP I DET MED GLÆDE OG INTERESSE OG SKABE EN GOD OG RAR ATMOSFÆRE OMKRING SIN AKTIVITET. HVIS BØRNENE ØNSKER DET KAN DE INDGÅ I ARBEJDET SAMMEN MED DEN VOKSNE.

BEGRUNDELSEN FOR AT SÆTTE PRAKTISKE OG ANSKUELIGE ARBEJDSPROCESSER IND SOM ET PÆDAGOGISK VIRKEMIDDEL ER MANGE: FOR FÅ GENERATIONER SIDEN VAR BARNET OMGIVET AF ARBEJDENDE MENNESKER MED FORSKELLIGE HÅNDVÆRK. SMEDEN. BONDEN, SNEDKEREN, SKRÆDDEREN OSV. NU ER DET MESTE AF DENNE MANGFOLDIGHED FORSVUNDET FRA BARNETS OPLEVEELSESSFÆRE.

VED AT BRINGE VARIEREDE ARBEJDSPROCESSER IND I BARNETS DAGLIGE LIV KAN VI GIVE DEM NOGET DETTE RIGE ERFARINGSOMRÅDE TILBAGE. KONKRETE OG ANSKUELIGE GØREMÅL UDGØR OGSÅ EN UNIK INSPIRATIONSILDE TIL BARNETS EGEN LEG. DET GIVER HVERT ENKELT BARN FRIHED TIL AT UDVÆLGE, HVAD DET VIL LEGE. HVORNÅR DET VIL GØRE DET OG PÅ HVILKEN MÅDE, ALT EFTER ALDER OG PERSONLIGHED. NOGLE BØRN VIL MÅSKE STÅ OG SE PÅ, NYDE DUFTEN OG EVENTUELT SMAGE, MENS ANDRE ARBEJDER SIDE OM SIDE MED DEN VOKSNE. ANDRE IGEN VIL FORME MANGE ANDRE TING END BOLLER AF DEJEN, MENS ATTER ANDRE STRAKS VIL LAVE DERES EGET BAGERI I DUKKEKROGEN, SOM FORVANDLER SIG TIL EN RESTAURANT MED GÆSTER, DER SKAL DÆKKES BORD FOR OG LAVES MAD TIL OSV. I DISSE AKTIVITETER FÅR BARNET DEN TRYGHED SOM KUN KAN OPNÅS VED IDENTIFIKATION GENNEM EFTERLIGNING AF VOKSNE FORBILLEDER KAN GIVE, SAMTIDIG MED AT FRIHEDSMOMENTET ER INDBYGGET: ENHVER HENTER IMPULSER TIL EGEN VIRKSOMHED.

SÅDANNE ARBEJDSPROCESSER SOM NÆVNT OVENFOR ER GENNEM FLERE GENERATIONERS ERFARING BLEVET STRUKTURERET UD FRA SIN EGEN HENSIGTSMÆSSIGE LOGIK. VED AT DELTAGE ELLER LEGE EFTER INDPRENTER BARNET SIG UBEVIDST DENNE LOGIK I SIN ERFARINGSVERDEN. DETTE DANNER ET ORGANISK OG FRUGTBART GRUNDLAG FOR SENERE ABSTRAKT LOGISK TÆNKNING. ENKELTE ARBEJDSOPERATIONER SOM F.EKS. AT VRIDE EN GULVKLUD, VASKE KOPPER AF, SAVE EN KÆP OVER O.L. ØVER OGSÅ KOORDINATIONEN MELLEM MUSKLER, NERVEIMPULSER OG SANSEINDTRYK, NOGET DER IGEN ER FORUDSÆTNING FOR BL.A. LÆSE OG SKRIVEFÆRDIGHEDER

DEN FRIE LEG

DEN FRIE LEG ER BARNETS EGEN SKABENDE VIRKSOMHED. PÆDAGOGEN BESØGER LEGEN, NÅR BARNET BEDER OM DET, NÅR LEGEN GÅR I STÅ ELLER UDVIKLER SIG I NEGATIV RETNING, MEN LISTER SIG UD AF DEN IGEN, NÅR DER IKKE ER BRUG FOR HENDE/HAM LÆNGERE.

I DEN FRIE LEG BRUGER BARNET HELE SIT VÆSEN. I SAMSPILLET MED OMGIVELSERNE ERFARER BARNET PÅ DET UBEVIDSTE PLAN SIN VILJES MULIGHEDER OG BEGRÆNSNINGER. EMOTIONELT ER DEN FRIE LEG ET OMRÅDE, HVOR BARNET BÅDE KAN BEARBEJDE OG EKSPERIMENTERE MED SINE FØLELSER.

FOR ØVRIGT ER DET TILLADT AT "KEDE" SIG IND I MELLEM, DA DER EFTERFØLGENDE HOS DET NORMALE BARN OPSTÅR TRANG TIL AT HANDLE. DERVED BLIVER BARNET MEDSKABENDE PÅ SIT EGET LIVSINDHOLD, OG LEGETIDEN I BØRNEHAVEN GÅR FRA BESKÆFTIGELSE TIL SELVUDVIKLING.

SANGLEGSKREDSEN

KREDSEN KAN BRUGES TIL AT FORMIDLE ÅRSTIDERNES OG HØJTIDSFESTERNES KVALITETER TIL BARNET. GENNEM SANGLEGE, VERS OG RIM, I BEVÆGELSE OG I RO, BLIVER FORSKELLIGE TEMAER BEARBEJDET. "LÆRING" FOREGÅR HER UD FRA DEN HELHED ÅRSTIDEN REPRÆSENTERER OG BYGGER PÅ BØRNEGENES EFTERLIGNINGSEVNER, DERES BEHOV FOR RYTME OG DERES OPMÆRKSOMHED OVERFOR SANSEINDTRYK.

SANGLEGEN UDGØR EN VÆSENTLIG DEL AF KREDSEN. HER SPILLER BØRNEGENES FORHOLD TIL HINANDEN EN STOR ROLLE: MAN HILSER, MAN TAKKER OG VÆLGER SIG EN VEN, MAN DANSER MED HINANDEN, GIVER OG TAGER. OFTE KAN MAN SE, HVORDAN ET BARN, SOM STRÆBER EFTER AT FINDE SIN PLADS I GRUPPEN, FÅR HJÆLP TIL AT INTEGRERE SIG GENNEM SANGLEGEN.

RYTMEN, TRINNENE OG BEVÆGELSERNE I KREDSLEGEN STYRKER BARNETS KROPSBEHERSKELSE. DE HJÆLPER BARNET MED TIL AT TAGES SIN KROP I BESIDDELSE, OPNÅ STØRRE SIKKERHED OG KRAFT, MERE SMIDIGHED OG LETHED I BEVÆGELSESMØNSTRENE. EN GRUNDLÆGGENDE ERFARING MED SANGLEGSKREDSEN ER, AT BØRNEGENE FÅR RØDE KINDER, BLIVER IVRIGE OG GLADE. FÅR NYE KRÆFTER OG NY ENERGI.

I SANGLEGEN VIDEREFØRES KULTURARVEN I SANG, RIM OG REMSER. BØRNEGENE MØDER

FORSKELLIGE HÅNDVÆRK; SKOMAGEREN, FISKEREN, BONDEN ELLER KVINDEN, SOM VUGGER SIT BARN. DE SKIFTENDE INDSLAG KAN OGSÅ KNYTTES TIL BØRNEGENS FORSKELLIGE TEMPERAMENTER – I MØDET MED KENDTE SKIKKELSER FRA SKOV OG MARK, DE FIRE ELEMENTER JORD, ILD, LUFT OG VAND ELLER FABLER OG EVENTYRFIGURER.

SANGLEGENE PLANLÆGGES OG UDFORMES AF MEDARBEJDERNE, SOM UDVÆLGER LYRIK OG PROSATEKSTER, SANGE OG LEGE UNDER HENSYNTAGEN TIL BØRNEGRUPPENS SAMMENSÆTNING. TIDSPUNKTET FOR SANGLEGSSTUNDEN BESTEMMES UD FRA BØRNEHAVENS DAGSRYTME.

I NOGLE PERIODER KAN VI HAVE EKSTERN UNDERVISER TIL MUSIKHISTORIE 1 DAG OM UGEN.

DE KUNSTNERISKE AKTIVITETER

MUSIK, SANGLEG OG EVENTYRSPIL ER I HØJ GRAD VÆVET IND I BØRNEHAVENS DAGLIGDAG. MALING, MODELLERING, TEGNING OG EURYTMI HAR SIN BESTEMTE DAG I UGERYTME ELLER PLADS I ÅRSFORLØBET. DET GIVER BARNET EN OPLEVELSE AF GENKENDELSE OG TRYGHED.

DET ER ALDRIG RESULTATET, SOM ER I FOKUS AF DISSE AKTIVITETER, MEN PROCESSEN. BARNETS SANSER VÆKKES TIL STØRRE ÅRVÅGENHED, OG DET FÅR ANLEDNING TIL PÅ ET MERE BEVIDST PLAN AT GIVE UDTRYK FOR FØLELSER, OPLEVELSER OG ERFARINGER. SAMTIDIG SKER DER EN SPONTAN OG LEGENDE UDFORSKNING AF DE FORSKELLIGE KUNSTNERISKE UDTRYKSMÅDER OG MATERIALER. DETTE SKABER EN STÆRK BEKRÆFTELSE AF EGEN IDENTITET.

DE KUNSTNERISKE AKTIVITETER ER OGSÅ EN BERIGELSE FOR DET SOCIALE LIV I BØRNEHAVEN. I DEN FRIE LEG DANNES DER OFTE GRUPPER. MEN NÅR BARNET MALER, TEGNER, MODELLERER ELLER GØR EURYTMI, MØDES DET PÅ EN ANDEN MÅDE: ALLE STILLES LIGE OG SAMLES OM DET SAMME. KONCENTRATIONEN I BØRNEGRUPPEN INTENSIVERES, OG DER SPREDER SIG EN FIN STEMNING.

TEGNING

MATERIALERNE ER STORT HVIDT PAPIR OG VOKS FARVEBLOKKE, STIFTER ELLER TYKKE BLYANTER, DET SKRIVES NAVN OG DATO PÅ PAPIRET. TEGNINGER SAMLES IGennem ÅRET OG BLIVER SAMLET I EN FIN BOG TIL ÅRET SOMMERAFSLUTNING. FORÆLDRENE HAR ALTID MULIGHED FOR KIKKE I TEGNEMAPPEN.

BARNET SIDDER OFTE OG SMÅSNAKKER MED NABOEN OM, HVAD DER VISER SIG PÅ PAPIRET, MEN OFTE FORTABER BARNET SIG I AKTIVITETEN OG FINDER EN INDRE RO OG STILHED.

BARNETS TEGNINGER ER EN MAGISK VERDEN, HVORI DER LIGGER MANGE HEMMELIGHEDER GEMT FOR DEM, SOM HAR TID TIL AT LÆSE DEM. DER SES EN KLAR UDVIKLING FRA DEN RYTMISKE/KAOTISKE BEVÆGELSE DET 3-ÅRIGE BARN HYGGER SIG MED; IGennem CIRKLEN, KRYDS, STIGER, HUSE OG MENNESKER I MANGE FORSKELLIGE FORMER, SOM DET 6-ÅRIGE BARN TEGNER OMHYGGELIGT. ALT DET HVIDE BLIVER FYLDT OP MED FARVER, OG BARNETS INDRE FÅR UDTRYK.

MALING

MATERIALERNE ER FLYDENDE AKVARELFARVER, GENNEMFUGTEDE ARK AKVARELPAPIR OG STORE PENSLE. VI BRUGER PRIMÆRFARVERNE GUL, BLÅ OG RØD.

VI HAR VALGT AT MALE I SMÅ GRUPPER; FIRE BØRN AF GANGEN UDE I VORES GARDEROBE. BØRNENE HAR ALLE TRE FARVER TIL RÅDIGHED, MEN DET SES OFTE, AT DER KUN MALES MED EN FARVE. DER ER ALTID BØRN, DER GERNE VIL KIGGE PÅ, MENS KAMMERATERNE MALER, OG DE SELV VENTER PÅ, AT DET BLIVER DERES TUR. DER HENTES INSPIRATION OG BEUNDRES, DER KAN LYDE FORBAVSEDE OG BEGEJSTREDE UDRÅB, NÅR FARVERNE BLANDER SIG PÅ PAPIRET, OG "TRYLLEFARVER" OG FORMER OPSTÅR. ANDRE BØRN ER STILLE OG FORDYBEDE I SIG SELV. DER KAN BREDE SIG EN RO OG STILHED I RUMMET.

VI HAR LAVET EN MALESANG DER OFTE LEDSAGE AKTIVITETEN.

BØRNENE HJÆLPER OGSÅ MED TIL FORBEREDELSENE. FARVER, DER SKAL OPLØSES I FARVEFLASKERNE OG RYSTES, TIL DE ER OPLØSTE. PAPIRET DER SKAL LÆGGES I BLØD I BAKKEN MV.

EURYTMI

EURYTMI BETYDER "DEN GODE RYTME". SMUK HARMONISK BEVÆGELSE.

EURYTMIE ER SYNLIGGØRELSE AF SPROGET I BEVÆGELSEN, OG GIVER OS MULIGHED FOR AT UDTRYKKE INDRE SJÆLELIGE OPLEVELSER GENNEM BEVÆGELSE.

EN EURYTMITIME I BØRNEHAVEN VARER CA. 30 MINUTTER OG INDEHOLDER SMÅ VERS OG FORTÆLLINGER, HVORTIL EURYTMISTEN GØR FORSKELLIGE HARMONISKE BEVÆGELSER, SOM BARNET GØR EFTER.

EURYTMISTEN FORSØGER AT SKABE LEVENDE BILLEDER OG APPELLERE TIL BEVÆGELSESTRANG OG EFTERLIGNINGS EVNE. BEVÆGELSERNE FØLGER SPROGETS RYTME. I LØBET AF EN EURYTMITIME NÅR BØRNENE AT GENNEMVARME ALLE KROPPENS LEMMER MED RYTMISKE BEVÆGELSER.

MED HÆNDER, ARME, BEN, OG HELE KROPPEN TRAMPER, KLATRER, ASER OG HOPPER VI. MED HÆNDER OG ARME VISER VI HVORDAN BLOMSTERNE VOKSER, DVÆRGENE HAKKER, FEERNE DANSER, BIERNE SUMMER, OG FUGLEUNGERNE GEMMER SIG I REDEN.

VI TRAMPER SOM TROLDE, LISTER SOM DVÆERGE, GÅR VÆRDIGT SOM KONGER, DANSER LYSTIGT, OG SVÆVER SMUKT SOM SOMMERFUGLE.

STEMNINGERNE SKIFTER MEGET MELLEM POLARITETER: GLÆDE-ALVOR, KONCENTRATION -LØSSLUPPENHED, HØJ TALE-STILHED. STORE BEVÆGELSER MED HELE KROPPEN - BITTESMÅ BEVÆGELSER KUN MED FINGRE ELLER FØDDER OSV. BEVÆGELSERNE ER IKKE TILFÆLDIGE. DE OPSTÅR I SAMKLANG MED LYDENE I DE SMÅ RYTMISKE VERS, DER TALES AF EURYTMISTEN, ET "AH!" HAR ET HELT ANDET BEVÆGELSES UDTRYK END ET "UH!", OG ET "K" HAR MEGET MERE KRAFT OG FORM I SIG END DET LUFTIGE "F".

EURYTMIE HAR TIL HENSIGT AT UDVIKLE ET HARMONISK FORHOLD MELLEM BEVÆGELSE OG FANTASI, MUSIK OG SPROG. DEN HJÆLPER BARNET TIL AT BLIVE HJEMME I SIN KROP OG TIL AT OPØVE RUM FØRNEMLSE. EURYTMIE HJÆLPER BARNET TIL AT FORBINDE SIG MED VERDEN – AT INKARNERE PÅ EN RIGTIG MÅDE. AT INKARNERE KUNNE MAN OGSÅ OVERSÆTTE MED AT LÆRE AT BEHERSKE KROPPEN OG DE MANGE KOMPLICEREDE BEVÆGELSER, DER SKAL TIL, NÅR VI F.EKS. SKAL KUNNE STÅ PÅ VORE EGNE BEN (BALANCE) OG ENDNU SVÆRERE; NÅR VI SKAL GÅ! SENERE SKAL VI

OGSÅ LÆRE SPROGET, OG TALE OG TÆNKE. EURYTMEN OPØVER OGSÅ RUM FORNEMMELSE: FORAN - BAGVED, OPPE- NEDE, HØJRE- VENSTRE.

DET ER NOGLE AF DE VANSKELIGE TING ET LILLE BARN SKAL LÆRE I DE FØRSTE LEVEÅR. EURYTMEN STØTTER OG HJÆLPER DISSE PROCESSER. FOR BARNET ER DET VIGTIGSTE GLÆDEN VED AT GØRE EURYTM.

BØRNENE TAGER EURYTMISKO PÅ FRA MORGENSTUNDEN. EURYTMEN BEGYNDER I GARDEROBEN HVOR VI EFTER TOILETBESØG FÅR VAND AT DRIKKE. SÅ TAGER VI EURYTMIDRAGTER PÅ. VI HAR SILKEDRAGTER TIL ALLE BØRN OG VOKSNE. SÅ SYNGER VI VORES GODMORGEN SANG SAMMEN MED EURYTMISTEN, DER SÅ LEDER BØRN OG VOKSNE IND PÅ STUEN MED EN SANG. NÅR EURYTMEN SLUTTER LEDES VI UD I GARDEROBEN IGEN OG VI TAGER DRAGTER AF OG FÅR VORES VELFORTJENTE "MUSE BIDDER".

EVENTYR

REMSEEVENTYR, FOLKEEVENTYR, SMÅ FORTÆLLINGER OM ELEMENTARVÆSENER, DYR OG PLANTER. LEGENDER OG FABLER.

EVENTYRENE LÆRES UDENAD AF PÆDAGOGERNE OG FORTÆLLES FOR BØRNENE, SÅLEDES AT MAN HAR MULIGHED FOR AT HAVE ØJENKONTAKT OG KAN INDDRAGE HELE GRUPPEN.

REMSEEVENTYRET TALER TIL DE MINDSTE I BØRNEHAVEN OG I REMSEEVENTYRENE ER DET SPROGETS RYTME OG MUSIKALITET DER LÆGGES VÆGT PÅ. EVENTYRET GENTAGES HVER DAG OVER EN UGE. (UNDTAGEN ONSDAG, SOM ER EURYTMIDAG) BARNET KAN SNART EVENTYRET UDENAD OG DE KAN LEDSAGES AF DUKKER OG FIGURER.

EVENTYRENE GENTAGES OGSÅ I ÅRSLØBET OG DE ÆLDSTE BØRN GENKENDER SÅLEDES EVENTYRET IGEN. DE KAN EVT. MEDVIRKE SOM DUKKEFØRERE. REMSEEVENTYRENE KAN OGSÅ DRAMATISERES OG BRUGES I SANGLEGEN.

I FOLKEEVENTYRET SPILLER INDHOLDET EN HELT ANDERLEDES CENTRAL ROLLE. DE FORTALT UDENAD AF DEN VOKSNE, OG DET SAMME EVENTYR FORTÆLLES OGSÅ HER I FLERE DAGE. FORTÆLLEREN BRUGER ORIGINALVERSIONER OG LADER HANDLINGEN TALE FOR SIG SELV, UDEN AT BRINGE UNØDIG DRAMATIK IND I FORLØBET.

FOLKEEVENTYRERNE FORMIDLER VISDOM OM MENNESENE OG DERES LIV I BILLEDRIKT LEVENDE SPROG, NOGET DER GIVER NÆRING TIL BARNETS MORALSKE FANTASI. I EVENTYRBILLEDERNE GENKENDERBARNET SIG SELV IGEN. DET KAN IDENTIFICERE SIG MED DYRENE: RÆVENS LISTIGHED, LAMMETS USKYLD OSV. OG MED MENNESENE OG

DERES SJÆLEEGENSKABER: KONGENS VÆRDIGHED, ESSEN ASKELADENS FORUNDRING OVER TINGENE OG HAN ÆRLIGHED, PRINSESSENS RENHED OSV. EN VELVALGT FORTÆLLING KAN DERFOR VIRKE FORLØSENDE I AKTUELLE SITUATIONER, SOM OPSTÅR I BARNETS LIV.

I JULETIDEN BRUGER VI EN FORTLØBENDE FORTÆLLING OM JOSEF OG MARIAS VANDRING MOD BETLEHEM, OG EFTER JUL ENKLE LEGENDER OM DE HELLIGE TRE KONGER OG FLUGTEN TIL EGYPTEN.

EVENTYRSTUNDEN VARER CA. 15-20 MINUTTER OG EVENTYRBORDET SOM DANNER MIDTPUNKT I KREDSER, ER DÆKKET MED LYS OG BLOMSTER. FARVERNE OG DEKORATIONEN PÅ EVENTYRBORDET RETTER SIG EFTER ÅRSTIDEN OG INDHOLDET I EVENTYRET.

MÅLTIDER

TILKNYTNING TIL BØRNEHAVEN HAR VI EN KØKKENHAVE, HVOR BØRNENE KAN HJÆLPE MED AT SÅ OG HØSTE GRØNTSAGER OG BLOMSTER OG PLUKKE FRUGT TIL DEN DAGLIGE MADLAVNING.

MADEN ER FYLDT MED DUFTE SMAG OG NÆRING.

I MARKBLOMSTEN LAVES MADEN AF BIODYNAMISKE ELLER ØKOLOGISKE PRODUKTER OG MADEN ER UDELUKKENDE VEGETARISK.

BØRNEENS SANSER OG FANTASI FÅR FRIT LØB, NÅR MADEN TILBEREDES I KØKKENET.

GULERØDDERNE. SOM VI HAR VASKET JORDEN AF BLIVER SKÅRET UD I SKIVER ELLER SOM SMÅ BLOMSTER ELLER HJERTER HVIS DE SKAL I SUPPEN. AFLANGE TIL FADET MED "MUSEBIDDER".

KARTOFLER SKRÆLLES OG FRA AT VÆRE BRUN BLIVER DEN NU PLUDSELIG HVID ELLER GULLIG OG FRA AT VÆRE RUND SKÆRES DEN NU UD I SMÅ TERN, SOM PUTTES NED TIL GULERØDDERNE I SUPPEN.

PÆDAGOGISK PRAKSIS I MADLAVNINGEN

DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS VED MADLAVNING SKABER ET RUM FOR DET ENKELTE BARN, HVOR BARNET MÆRKER HVAD DET KAN MED SINE HÆNDER. ER GULERODEN FOR HÅRD AT SKÆRE I? KAN BARNET BEDRE KLARE KARTOFLEN? FIK BARNET VENDT KNIVEN RIGTIGT? KAN VI STÅ FIRE BØRN SAMMEN UDEN AT SKUBBE? HVAD PLEJER DET ENE BARN AT GØRE DERHJEMME I FORHOLD TIL DET ANDET BARN – FORSKELLIGHEDER UDVEKSLER OVER MADLAVNINGEN. HVORFOR HAR GULERODEN EN SÅ STOR TOP, OG HVORFOR ER RADISEN SÅ STÆRK, SÅ KUN NOGLE BØRN KAN LIDE DEN OG ANDRE IKKE KAN?

SPØRGSMÅLENE ER MANGE, MEN UNDER HELE FORLØBET FÅR BARNET MULIGHED FÅR BARNET KENDSKAB TIL SIN EGEN FORMÅEN, NATUREN OG NATURFÆNOMENER, LÆRER NYE ORD PÅ TING, DET IKKE KENDTE ELLER VIDSTE FØR. TÅLMODIGHED LÆRES OG SANSERNE SKÆRPES.

MELLEMMÅLTIDER

MIDT PÅ FORMIDDAGEN FÅR VI ET LILLE MELLEMMÅLTID, DE SÅKALDTE "MUSEBIDDER". HVOR ET FAD MED FRISK FRUGT LIGGER I SMÅ STYKKER SAMMEN MED KNÆKBRØD/RISIKS. HERTIL VAND.

OM EFTERMIDDAGEN SERVERES LIGELEDES ET MINDRE MÅLTID BESTÅENDE AF BRØD, FRUGT MED VAND/THE.

HOVEDMÅLTID

MANDAG: MYSLI MED FRUGT MÆLK/RISMÆLK ELLER TYKMÆLK. VAND/THE.

TIRSDAG: RUGBRØD MED PÅLÆG, FRISKBAGT BRØD ELLER BOLLER. VAND/THE.

ONSDAG: SUPPE MED SUPPEBRØD. VAND/THE.

TORSdag: RUGBRØD MED PÅLÆG, BRØD ELLER BOLLER. VAND/THE.

FREDAG: GRØD MED MÆLK/RISMÆLK. DER VEKLES MELLEM FORSKELLIGE TYPER. VAND/THE

VED TILBEREDNING OG SPISNING AF MADEN SKABES ET SUNDT, LIVLIGT OG SOCIALT MILJØ. HVOR DET FÆLLES MÅLTID BLIVER SPIST MED EN ÆGTE OG NATURLIG RESPEKT.

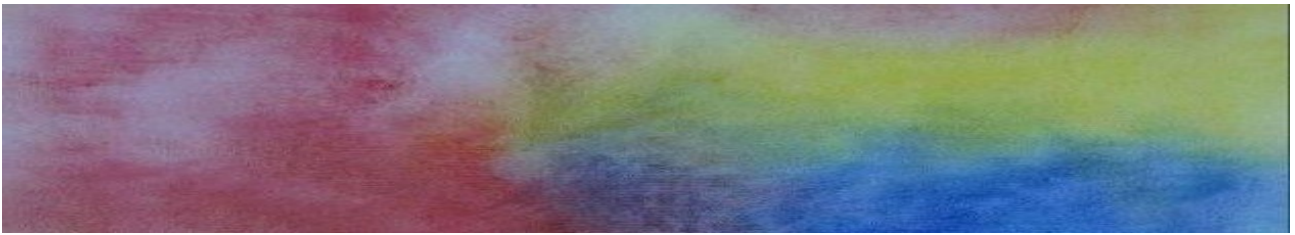
FØR OG EFTER SPISNING SYNGES ET LILLE VERS LEDSAGET AF FAGTER:

FØR SPISNING:

"JORDEN HAR OS BRØDET GIVET
SOLEN HAR DET SKÆNKET LIVET.
KÆRE SOL,
KÆRE JORD, TAKKEN I VORT HJERTE BOR.
VELSIGNET VÆRE MADEN.

EFTER SPISNING:

"TAK FOR MAD
TØMT ER VORT FAD.
NU ER VI SÅ MÆT`, TILFREDS OG GLAD

OG DERFOR SIGER VI TAK FOR MAD.

TAK FOR MAD.

VELBEKOMME"

FØDSELSDAG

AT HOLDE FØDSELSDAG ER NOGET GANSKE SÆRLIGT, BÅDE FOR FØDSELAREN, MEN OGSÅ FOR RESTEN AF BØRNEGRUPPEN. FORÆLDRE ER OGSÅ MEGET VELKOMNE TIL AT DELTAGE I FESTLIGHEDEN.

SELVE FØDSELSDAGEN BEGYNDER CA. KL. 11.15. STOLENE STILLES I KREDS. ET LILLE BORD ER BLEVET PYNTET MED LYS OG BLOMSTER, OG EN GAVE ER GEMT UNDER LIGE SÅ MANGE SILKETØRKLÆDER, SOM BARNET FYLDER ÅR. FØDSELSDAGSBARNET FÅR EN REGNBUEGULDKRONE OG FØDSELSDAGSKAPPE PÅ OG SIDDER PÅ EN SÆRLIG PLADS.

BARNET ER I CENTRUM.

BARNET VÆLGER TO HJÆLPERE, SOM DET FØLGES MED UD I GARDEROBEN, HVOR DE VENTER, MENS DER BLIVER TÆNDT LIGE SÅ MANGE SMÅ LYS SOM BARNET FYLDER.

DER ER MANGE SMÅ TRADITIONER OMKRING FØDSELSDAGEN, MEN DET SKAL NÆVNES AT DER BLIVER FORTALT ET SÆRLIGT FØDSELSDAGSEVENTYR, HVORI BARNETS EGEN BIOGRAFI INDFLETES. EVENTYRET BESKRIVER BARNETS LIV FRA DET ENDNU VAR I HIMLEN MED SIN SKYTSENGEL. HVORDAN DETS MODER BAR DET UNDER SIT HJERTE I MANGE, MANGE MÅNEDER. HVORDAN DET NETOP FOR MÅSKE 4 ÅR SIDEN KOM TIL VERDEN, OG MOR OG FAR STOD RUNDT OMKRING BARNET OG VAR UENDELIG GLADE, OG OM HVORDAN DET VOKSEDE OP. TIL SIDST TÆNDES ET LYS, SOM VANDRER FRA HÅND TIL HÅND, OG HVERT BARN ØNSKER FØDSELAREN "TILLYKKE", OG BAGEFTER SYNGER VI FOR BARNET. NU FÅR BARNET LOV AT LØFTE SILKETØRKLÆDERNE OG FINDE SIN GAVE. DENNE ER LAVET AF PÆDAGOGERNE. DET KAN VÆRE ET STRIKKET DYR, EN DUKKE ELLER LIGNENDE. BAGEFTER LEGER VI TORNEROSE OG TRE SMÅ SOLDATER OG DER DANCES EN FØDSELSDAGS-GLÆDESDANS, OG SÅ SPISER VI FROKOST. SOM DESSERT DELER FØDSELSDAGBARNET DEN MEDBRAGTE DESSERT UD.

KRONE, GAVE OG FØDSELSDAGSTRYLLELYSET TAGES MED HJEM.

PLEJE AF SANSERNE

(SE OGSÅ DE SEKS LÆREPLANSTEMAER)

HØRESANS

TIL PLEJE AF HØRESANSEN HØRER SANGEN, SOM HAR EN STOR PLADS I BØRNEHAVEN. VI BRUGER DESUDEN LEVENDE MUSIK. DER SPILLES NÆSTEN DAGLIGT PÅ ENKLE INSTRUMENTER SÅSOM DEN PENTATONE LYRE, FLØJTE ELLER KLANGSPIL. ENKLE RYTMISKE INSTRUMENTER KAN INDGÅ SOM LED I EVENTYR ELLER ANDRE DRAMATISERINGER.

TIL PLEJE AF HØRESANSEN INDGÅR DET OGSÅ, AT BARNET FÅR MULIGHED FOR AT OPLEVE STILHEDEN.

TEKNISKE REDSKABER SOM CD OG RADIO HAR VI VALGT FRA.

SYNSSANS

BARNETS SYNSSANS ER UDSAT FOR MEGET STOR STIMULATION I HVERDAGEN. I BØRNEHAVEN BRUGER VI MILDE, VARME OG LYSE FARVER I TEKSTILER OG INTERIØR. VI HAR ENKELTE MALERIER ELLER KUNSTPRODUKTIONER, SOM ER VALGT I STEDET FOR TEGNESERIEFIGURER. I DEN UGENTLIGE MALESTUND MED VANDFARVER PÅ FUGTIGT PAPIR SKÆRPES SYNSSANSEN I AT KUNNE OPFATTE FINERE NUANCER I FARVER OG FORM. LIGESOM LEVENDE LYS, I DE TIDLIGERE MØRGENTIMER OG SENE EFTERMIDDAGSTIMER I DEN MØRKE TID PÅ ÅRET, LADER BARNET OPLEVE SKUMRINGSTIDERNE.

BEVÆGELSE- OG LIGEVÆGTSSANS

DISSE SANSER KAN LET BLIVE UNDERSTIMULEREDE, OG VI HAR DERFOR GIVET RIGELIG PLADS OG TID TIL DEN FRIE LEG OG GROVMOTORISKE UDFOLDelser. DEN UGENTLIGE EURYTMISTUND, GÅTURS DAGEN, DEN DAGLIGE SANGLEG OG IKKE MINDST UDELEG GIVER DISSE SANSER NÆRING. PÆDAGOGERNES STOLE PÅ HJUL OG STORE YOGABOLDE STÅR OGSÅ TIL RÅDIGHED. LIGESOM HÆNGEKØJEN I SANDKASSEN. VORES STIER I HAVEN ER IKKE ANLAGTE, MEN MERE VEKSLER SOM BØRNENE SELV HAR SKABT, OG DE ER DERFOR EN UDFORDRING FOR BALANCENSANSEN,

BERØRINGS- OG FØLESANS

FLERE BØRN HAR BEHOV FOR PLEJE AF BERØRINGSSANSEN OG KAN HAVE BRUG FOR EVT. BARE AT SIDDE PÅ SKØDET OG FØLE NÆRHED. ENKLE MASSAGEGREB KAN INDGÅ I HVERDAGEN.

BØRNEHAVENS LEGETING ER AF NATURMATERIALER SOM STEN, TRÆ. ULD, LÆDER, METAL, PORCELÆN, SILKE OG BOMULD, DER MED MATERIALERNES FORSKELLIGE EGENSKABER OG KVALITETER GIVER NUANCEREDE IMPULSER TIL BARNETS FORSKELLIGE SANSER.

SMAGS- LUGTESANS

MADLAVNINGENS FORSKELLIGE PROCESSER OG TIL SIDST DET FÆRDIGE MÅLTID,

STIMULERER BARNETS SMAGS- OG LUGTESANSER. APPETITTEN ØGES. VI BRUGER, SÅ VIDT DET ER MULIGT, SÅ RENE RÅVARER VI KAN FÅ – HELST BIODYNAMISK ELLER ØKOLOGISK KVALITET. DER BRUGES TID PÅ AT DÆKKE ET ÆSTETISK OG HYGGELIGT BORD MED BLOMSTER ELLER ANDEN DEKORATION OG LEVENDE LYS.

MÅLTIDET SKAL VÆRE TIL GLÆDE FOR BÅDE SYN, LUGT OG SMAG OG IKKE MINDST FOR SAMVÆR OG MØDE I FÆLLESSKABET MED DE ANDRE.

LEGEMATERIALER

DA DET ER VORES MÅL AT FREMME BARNETS LEGEUDVIKLING, KREATIVITET OG FANTASI ER EN DEL AF VORES LEGETØJ "UFÆRDIGT" ELLER ENKELT. DERIGENNEM FÅR BARNET MULIGHED FOR SELV, I FANTASIEN, AT SKABE DET SOM "MANGLER". DUKKERNE HAR KUN ANTYDNING AF ØJNE OG MUND. KØBMANDSVARERNE ER KOGLER, KASTANJER, VALNØDDESKALLER, STEN OSV., SVÆRDET ER EN PIND FRA SKOVEN, SKJOLDET MÅSKE LAVET AF PAP, KAPPER I ALLE REGNBUEENS FARVER HÆNGER PARAT TIL AT KUNNE FORVANDLE BARNET TIL EN KAT, MUS, RIDDER, LØVE OSV. DESUDEN FINDES EN STOR MÆNGDE TÆPPER OG STORE OG SMÅ STOFSTYKKER SOM BRUGES TIL HULER, SLOTTE, BILER OSV. SAMMENLAGTE MÅTTER BLIVER TIL EN BÆRBAR PC OG TRÆSTYKKER KAN AGERE I-PADS.

ENKELHEDEN ER NETOP DET, DER GIVER MANGFOLDIGHEDEN OG LADER BARNET VÆRE FRI I PROCESSEN.

NÅR VI I MARKBLOMSTEN VÆLGER AT ALT LEGETØJ ER LAVET AF SÅKALDT "ÆGTE MATERIALER" SÅSOM SILKE, ULD OG BOMULDSSTOFFER, PORCELÆN, METAL OG TRÆ, SKYLDES DET, AT VI HERIGENNEM ØNSKER AT NÆRE BARNETS SANSE BEDST MULIGT I DEN TIDLIGE ALDER. BÅDE MHT. BERØRING, MEN OGSÅ MHT. AT DER ER OVERENSSTEMMELSE MELLEM STØRRELSE, VÆGT OG INDHOLD. SÅ HVIS EN BIL MÅLER 50 CM, KAN DET IKKE NYTTE NOGET AT DEN KUN VEJER SOM ET ÆBLE, FORDI DEN ER HUL OG LAVET AF PLASTIK.

UNDER DEN FRIE LEG LAVER VI MAD, LÆGGER DEJ OG BAGER BOLLER, GØR RENT, VASKER OG STRYGER TØJ, KARTER ULD, PRODUCERER OG REPARERER LEGETØJ OG FORBEREDER ÅRSTIDSFESTER OSV.

DISSE TING UDFØRES PÅ EN MÅDE, SÅ FORKLARINGER ER UNØDVENDIGE, OG BØRNENE KAN DERVED GENNEM IAGTTAGELSE OG EFTERLIGNING SELV ERFARER OG KOMME TIL EN FORSTÅELSE. SELVFØLGELIG KAN VI SLUDRE HYGGELIGT SAMMEN I MENS. HVIS IKKE BØRNENE ER MED I "VORES" GØREMÅL, LEGER DE OMKRING OS. OG GÅR MAN EN RUNDE, KAN MAN OPLEVE, HVORDAN DEN VOKSNES AKTIVITET EFTERLIGNES I BØRNEENS LEG.

UGE-, MÅNEDS- OG ÅRSRYTME

BØRNEHAVENS UGERYTME

UGERYTME

MANDAG	TEGNING
TIRSDAG	GÅTUR
ONSDAG	EURYTMI
TORSDAG	MALING
FREDAG	OPRYDNING/RENGØRING

BØRNEHAVENS ÅRSRYTME

BØRNEHAVES PÆDAGOGIK ER ENDVIDERE BASERET PÅ EN FAST ÅRSRYTME HVOR NATURENS FORVANDLING Gennem ÅRSLØBET KOMMER TIL UDTRYK I EVENTYR, SANGLEGE, ÅRSTIDSFESTER OG UDSMYKNING.

(I DEN FØLGENDE BESKRIVELSE ER VERSENE TAGET FRA EVENTYRET "HANS OG DE TOLV KONGER".)

AUGUST

"AUGUST SOM FYLDER VOR LO OG VOR LADE
KORNET HØSTER PÅ MARKEN VI GLADE."

HØSTTUR

I AUGUST ER KORNET SOM VI SÅEDE I FORÅRET VED AT VÆRE MODENT. VI TAGER UD TIL SKJOLDHØJGÅRD PÅ HØSTTUR. VI ARRANGERE TUREN MED FORÆLDRE OG OGSÅ GERNE BEDSTEFORÆLDRE. VI TAGER AF STED I PRIVATBILER.

HOS BONDEMANDEN SER VI HAM HAMRE OG SLIBE LE OG SEGL.

FØRST FORTÆLLER HAN, HVORDAN MAN BRUGER LEEN OG SEGLENE TIL AT HØSTE MED, OG HVORDAN MAN SAMLER KORNET SAMMEN TIL NEG BAGEFTER.

HEREFTER GÅR TUREN EVT. I TRAKTORVOGNEN UD I MARKEN. HER VISER HAN HVORDAN MAN BRUGER LEEN. VI SYNGER HØSTSANGE UNDER HELE PROCESEN. OG BAGEFTER FÅR HVERT BARN LOV AT PRØVE ENTEN MED LE ELLER SEGL. INDEN LÆNGE ER BÅDE FORÆLDRE OG BØRN I FULD GANG.

NÅR HØSTEN ER OVERSTÅET DRAGER VI TILBAGE TIL GÅRDEN MED DE NEG VI SKAL HAVE MED HJEM TIL BØRNEHAVEN. HER BLIVER DEN MEDBRAGTE MADPAKKE SPIST MED SÆRLIG GOD APPETIT. DER BLIVER OGSÅ TID TIL AT SE DYRENE PÅ

GÅRDEN INDEN VI DRAGER HJEM MÆTTE AF OPLEVELSER OG GODT TRÆTTE.

SEPTEMBER

”SEPTEMBER ER SÅ RAR OG KÆR,
VI RYSTER VORE ÆBLETRÆER”

HØSTFEST

DE NEG VI FIK MED HJEM ER NU BLEVET SAMLET
TIL SMÅ NEG SOM KAN HOLDES I HÅNDEN. NU
SKAL VI TÆRSKE. ALLE BØRN SAMLES OM ET
KLÆDE PÅ TERRASSEN OG UNDER SANG TÆRSKER
VI KORNET. VI KASTER AVNER, OG NÆSTE DAG KAN
VI GÅ I GANG MED AT KVÆRNE KORNET I SMÅ
KVÆRNE.

DET FINE MEL SAMLES I EN STOR SKÅL. VI SKAL
HAVE MEL TIL ET STORT HØSTBRØD.

MEN INDEN VI BAGER, MÅ VI LIGE KÆRNE SMØR TIL BRØDET.

HVERT BARN FÅR ET LILLE GLAS MED FLØDE. OG NU RYSTER VI GLASSENE TIL DER
KOMMER EN SMØRGULDKLUMP TIL SYNE I GLASSET.

VI LAVER SYLTETØJ OG FRISKOST.

AF DE AFTÆRSKEDE NEG LAVER VI EN HØSTKRANS, SOM PYNTES MED KORN OG BÅND.
NU ER ALT KLAR, OG HØSTFESTEN KAN BEGYNDE.

HVERT BARN HAR EN KURV MED HJEMMEFRA MED ALT GODT FRA GRØNTHANDLEREN
ELLER HAVEN.

FRA BØRNEKURVEN KOMMER DE ”SKUESPILLERE” DER ER MED I HØSTEVENTYRET.

EFTER EVENTYRET SYNGER VI VORES HØSTSANGE OG GLADE SÆTTER VI OS TIL ET
VELDÆKKET HØSTBORD.

SKT. MICHAELSFEST

MICHAELSFESTEN HOLDES OMKRING D. 29 SEPTEMBER SOM ER MICHAELSDAG, ELLER I
BEGYNDELSEN AF OKTOBER. DET ER INDGANGEN TIL MØRKETIDEN. PÅ TÆRSKLEN

TIL MØRKET STÅR LYSETS ENGEL SANKT MICHAEL.

RIDDER GEORG SOM ER SKT.MICHAELS HJÆLPER PÅ JORDEN, SKAL KÆMPE MOD DET MØRKE/ONDE SOM ER UDTRYKT VED DRAGEN. DET HANDLER OM MOD OG HANDLEKRAFT, SÅ HER SVINGES MED HJEMMELAVEDE SVÆR OG OVERVINDES PRØVELSER.

HER TRAMPES MED FØDDERNE OG BØRNENE MÆRKER DERES VILJESKRÆFTER STRØMME IGENNEM HELE KROPPEN, MED SVÆRD I DEN ENE HÅND, MED STJERNEBÅND OM HOVEDET OG MED BLÅ HIMMELKAPPER. EN RIDDERFEST HVOR RIDDER GEORG OVERVINDER DRAGEN OG REDDER PRINSESEN. MÅSKE HJEMBRINGES EN STEN FRA DRAGENS SKATTEHULE SAMMEN MED SVÆRD OG STJERNEBÅND.

OKTOBER

”OKTOBER ER OGSÅ RAR OG GOD
PÆRERNE FALDER NED FOR VOR FOD.”

NOVEMBER

”NOVEMBER ER EN SÆRLIG GÆST
MED BARE GRENE ØSREGN OG BLÆST”

LANTERNEFEST/ MORTENSFEST

LANTERNEFESTEN ER EN FEST, HVOR VI FOR ALVOR SIGER FARVEL OG TAK FOR DEN LYSE SOMMER OG GODDAG TIL DEN MØRKE TID. SOM OPTAKT TIL FESTEN LAVER VI LANTERNER MED FYRFADSLYS.

ALLE FORÆLDRE, SØSKENDE OG BEDSTEFORÆLDRE BLIVER INVITERET MED TIL FESTEN, DER FINDER STED KL. 17.

VI BEGYNDER FESTEN MED ET LILLE DUKKESPIK OM PIGEN HVIS LYS GÅR UD I HENDES LANTERNE. DE MENNESKER OG DYR HUN MØDER PÅ SIN VEJ, HAR

HELLER INGEN LYS. TIL SIDST FÅR HUN TÆNDT SIT LYS AF SOLEN, SÅ HUN KAN TÆNDE LYSET FOR ALLE DE MENNESKER OG DYR DER INTET LYS HAVDE.

HEREFTER TÆNDES BØRNEGENES LANTERNER OG VI GÅ SYNGENDE I ET LANGT OPTOG UD I SKOVEN, HVOR VI KALDER PÅ MORTEN VÆGTER.

MORTEN VÆGTER HAR SOL, MÅNE OG STJERNEKAGER MED FRA SIN KONE TIL OS ALLE. NÅR MORTEN VÆGTER FORSVINDER IGEN, GÅR VI ALLE SYNGENDE HJEM TIL BØRNEHAVEN IGEN.

ADVENTSFEST

ADVENTSPIRALEN LAGER VI AF GRAN INDE PÅ STUEN. VED INDGANGEN TIL SPIRALEN STILLES LIGE SÅ MANGE VOKSLYS, SOM DER ER BØRN OG VOKSNE. I MIDTEN ER DER ET STORT LYS. BØRNEGENE LEDES FRA GARDEROBEN TIL TONER AF SANG OG MUSIK, IND I DET MØRKLAGEDE RUM, DER KUN ER OPLYST AF DET STORE LYS I MIDTEN AF SPIRALEN.

VI SÆTTER OS PÅ STOLE RUNDT OM SPIRALEN.

EN PÆDAGOG GÅR FØRST IND I SPIRALEN MED ET LILLE LYS OG TÆNDER DET VED DET STORE LYS. LYSET SÆTTES I SPIRALEN. NU ER DET BØRNEGENES TUR TIL AT GÅ ENKELTVIS IND OG UD AF SPIRALEN. TIL SIDST ER HELE SPIRALEN OPLYST.

DET HELE FOREGÅR UNDER STILLE SANG LEDSAGET AF EN CELLIST.

DET ER IKKE LET FOR ET BARN AT GÅ IND I EN SPIRALFORM UDEN AT SKRÆVE TVÆRS OVER DET HELE OG GÅ DEN NÆRMESTE VEJ TIL LYSET.

DET KRÆVER STOR KONCENTRATION.

BØRNEGENE LØFTES UD AF DAGLIGLIVETS TUMMEL OG FÅR MULIGHED FOR EN INDRE OPLEVELSE.

I MØRKET KAN MAN TÆNDE SIT EGET PERSONLIGE LYS VED DET STORE FÆLLES LYS OG DE MANGE SMÅ LYS KAN BLIVE TIL ET LYSHAV, DER OPLYSER HELE BARNETS VERDEN, ELLER BARE RUMMET, MAN ER I SAMMEN.

FORÆLDRENE ER VELKOMNE TIL AT KIGGE PÅ, HVIS IKKE DE HAR GJORT DET FØR.

DECEMBER

"DECEMBER ER ÅRETS MØRKE ENDE,
HÅRD, HVOR KUN LIDT ER AT BIDE OG
BRÆNDE,

MEN SELV I FATTIGMANDS USLE SKJUL,
BRINGER DECEMBER EN GLÆDELIG JUL."

JULESPIL/KRYBBESPIL

KRYBBESPILLET UDSPILLES OMKRING ENGLERNE GABRIEL, JOMFRU MARIA, JOSEF, EN OKSE, ET ÆSEL, TRE VÆRTER, TRE HYRDER OG EN GRUPPE AF ENGLE. ROLLERNE GÅR PÅ SKIFT, SÅ NÆSTEN ALLE NÅR AT VÆRE ALT.

BØRNEBØRNE GÅR OP I ROLLERNE OG FINDER NYE SIDER AF SIG SELV ALT EFTER HVILKEN ROLLE DE SPILLER.

DET MESTE FOREGÅR SOM SANGLEG MED ENKELTE FORBINDENDE TALT TEKST.

I DECEMBER BLIVER DER BAGT PEBBERNØDDER OG VANILJEKRANSE, OG HØSTKRANSEN BLIVER FORVANDLET TIL ADVENTSKRANS. ADVENTSKRANSEN BLIVER TÆNDT OM MORGENEN VED EVENTYRFORTÆLLINGEN.

PÅ GRØDDAGEN LEGER VI NISSELEGE OG HØRER NISSEHISTORIER.

EFTER DEN FØRSTE UGE ER FORÆLDRE ELLER BEDSTEFORÆLDRE VELKOMNE TIL AT KOMME OG KIGGE PÅ.

JANUAR

"ÅRET BEGYNDER MED JANUAR,
DAGEN ER KORT OG ISSKÆG HAN HAR."

HELLIG TRE KONGERS SPIL

I JANUAR FORTSÆTTES KRYBBESPILLET CA. 14 DAGE, MEN NU ER HYRDERNE BYTTET UD

MED DE HELLIGE TRE KONGER OG FLERE SANGE. FORTÆLLESTOFFET ER LEGENDER OM DE HELLIGE TRE KONGER OG DEREFTER OM FLUGTEN TIL EGYPTEN OG JESU LIV SOM BARN.

HANS OG DE TOLV KONGER

DET ER ET DRAMATISERET EVENTYR MED ROLLER SOM SPILLES HVER DAG.

HANS SKAL BESØGE SINE BEDSTEFORÆLDRE NYTÅRSAFTEN FOR AT AFLEVERE EN JULEKAGE OG ET "HELLIG TRE KONGERS LYS".

HAN FARER VILD I SKOVEN OG MØDER VED ET LILLE BÅL DE TOLV MÅNEDER I ÅRET SIDDENE SOM KONGER RUNDT OM BÅLET. DET ER KLÆDT I KAPPER OG HAR KRONER PÅ.

HER OPLEVER HANS HVORDAN DECEMBER GIVER SIN STYRESTAV VIDERE TIL JANUAR OG HAN SER DET NYE ÅR KOMME FREM FOR TIL SIDST AT FINDE VEJ TIL BEDSTEFORÆLDRENE.

BØRNENE FÅR ET FORHOLD TIL ÅRETS 12 MÅNEDER OG TIL NATURENS GANG I ÅRSLØBET.

OGSÅ HER ER FORÆLDRENE VELKOMNE TIL AT VÆRE MED.

FEBRUAR

"I FEBRUAR NÅR DAGENE LÆNGES
VINTERGÆK OG ERANTIS TRÆNGES."

FORVANDLINGSFEST ELLER FASTELAVN

VI VÆLGER HVERT ÅR ET NYT TEMA FOR FORVANDLINGSFESTEN.

DET KAN VÆRE F.EKS. VÆRE I KINAS LAND, HÅNDVÆRKERE, I DVÆRGENES RIGE ELLER MÅSKE PÅ KONG VINTERS SLOT.

DET ER FORÆLDRENE DER STÅR FOR UDKLÆDNING SOM SKAL RETTE SIG EFTER TEMAET.

DET HELE ER FORMET SÅ BØRNENE KOMMER TIL AT INDGÅ SOM DELTAGERE I DEN HISTORIE DER DANNER BAGGRUND FOR FESTEN.

DER SKAL SELVFØLGE FINDES EN KONGE OG DRONNING DER KAN HERSKE I

FORVANDLINGSRIGET DET NÆSTE ÅR.

PÅ KONG VINTERS SLOT VAR DER DALET SNEKRYSSTALLER NED, ÉN TIL HVERT BARN. HERIMELLEM VAR DER TO SÆRLIGE KRYSSTALLER DER INDIKEREDE AT DE TO BØRN DER FIK DEM, VAR DEN NYE KONGE OG DRONNING. DA TEMAET VAR KINA, LÅ BUDSKABET I LYKKEKAGERNE OSV. VI HAR INGEN TØNDESLAGNING I BØRNEHAVEN.

VI UDSMYKKER BØRNEHAVEN EFTER ÅRETS TEMA OG VI LAYER RIS MM.

MARTS

"MARTS MED DEN DEJLIGE FORÅRSSOL,
BRINGER TØVEJR OG BLÅ VIOL."

APRIL

"APRIL NU SOLENS STRÅLER MILDE,
VARMER DEN PÅSKE- OG PINSELILJE."

PÅSKEFEST

PÅSKEN FALDER ALTID DEN FØRSTE SØNDAG EFTER DEN FØRSTE FULDMÅNE EFTER FORÅRSJÆVNDØGN.

ET PAR UGER INDEN PÅSKEFESTEN FORBEREDER VI EN PÅSKEHAVE. BØRNENE TAGER EN LILLE SKÅL MED HJEMMEFRA, SOM VI SÅR TIL MED SPISELIGT KORN OG KARSE OG SÆTTER I VINDUESKARMEN, SÅ SOLEN KAN FÅ DET TIL AT SPIRE OG GRO.

EN STOR GREN HENTES IND FRA HAVEN OG BLIVER FORVANDLET TIL VORES PÅSKETRÆ. HER SKAL ALLE BØRNEGENES UDPUSTEDE OG NYMALEDE ÆG HÆNGES OP.

UDENFOR LAYER VI PÅSKEHAREREDER AF STRÅ, BLADE OG MOS.

INDENFOR LAVER VI EN FORM FOR SKÅL ELLER LIGN, DER SKAL BRUGES TIL VORES ÆG. DER LAVES MÅSKE OGSÅ HAREØRER TIL SANGLEGENE.

NÅR DAGEN FOR PÅSKEFESTEN OPRINDER, DÆKKER VI ET SMUKT PÅSKEBORD. BAGEFTER SKAL ALLE UD FOR AT LÆGGE REDERNE UD TIL PÅSKEHAREN. SÅ FØLGER PÅSEEVENTYRET, OG SÅ GÅR VI UD I HAVEN OG KIGGER TIL ALLE PÅSKEREDERNE. MINSANDTEN OM IKKE PÅSKEHAREN HAR LAGT CHOKOLADEÆG OG HØNSEÆG MED DE VIDUNDERLIGSTE FARVER I REDERNE.

ALLE ÆG BLIVER SAMLET I STORE KURVE SOM DE VOKSNE HAR MED. NÅR VI KOMMER IND SKAL DER TRILLES ÆG. DE ÆG BØRNENE RAMMER, ER DERES OG KOMMES NED I SKÅLEN VI HAR LAVET. SÅ SKAL DER SYNGES PÅSKESANGE OG TIL SIDST SÆTTER VI OS TIL PÅSKEBORDET OG SPISER HAREBRØD.

PÅSKENS BUDSKAB OM OPSTANDELSE BLIVER UDTRYKT GENNEM ÆGGET, DER GEMMER PÅ LIVETS KRAFT I DEN OVALE, FORM DER HVERKEN HAR BEGYNDELSE ELLER ENDE.

PÅSKEN ER HOS OS EN GLÆDENS FEST MED FARVER OG SPIRENDE NYT LIV.

DERFOR ER DER KULØRTE ÆG, SMÅ PÅSKEHAVER, EVENTYR OG SANGLEGE OM DEN SPIRENDE NATUR.

MAJ

"MAJ ER YNDIG OG FRISK SOM EN BRUD,
FUGLENE SYNGER OG TRÆER SPRINGER UD."

PINSE

VI KOMBINERER OFTE PINSETUREN MED SÅTUR.

VI LAVER PINSEFUGLE MED BØRNENE OG DEM TAGER VI MED PÅ TUR. OFTE GÅR TUREN TIL BONDEGÅRDEN HVOR DER SKAL SÅS KORN TIL NÆSTE ÅRS HØST. VI KIGGER IGEN

TIL DYRENE OG BONDEN FORTÆLLER OM FORÅRSTIDEN PÅ GÅRDEN. VI SYNGER VORES SANGLEGE OG SPISER DE MEDBRAGTE MADPAKKER.

EFTER TUREN FÅR BØRNENE DERES FUGLE MED HJEM.

JUNI

”SÅ KOMMER JUNI DEN KÆRE SKÆRSOMMER
MED SINE TUSINDE ROSENBLOMSTER.”

SOMMERFEST

SOMMERFESTEN HOLDER VI EN FREDAG EFTERMIDDAG OMKRING SKT. HANS.

DET ER AFSLUTNINGEN FOR DE STORE BØRN, DER SKAL VIDERE I SKOLE OG EN NY BEGYNDELSE FOR DE MINDRE, DER NÅR VI MØDES EFTER SOMMERFERIEN IKKE ER DE SMÅ I BØRNEHAVEN.

ALLE BØRN, SØSKENDE, FORÆLDRE OG BEDSTEFORÆLDRE SAMLES OG VI DANSER VORES SOMMERSANGLEGE SAMMEN.

SENERE SPISER VI VORES MEDBRAGTE MAD UDE I DET FRI, HVIS VEJRET TILLADER DET.

NÅR ALLE ER MÆTTE GÅR BØRNEHAVEBØRN OG PÆDAGOGER IND. VI SAMLES I EN RUNDKREDS, HØRER EN LILLE PLANTELEGENDE OG SIGER ET SÆRLIGT FARVEL TIL DE BØRN DER SKAL VIDERE UD I VERDEN OG LIVET. MED SIG FÅR DE EN SÆRLIG GAVE.

INDEN DE GÅR UD TIL DERES FORÆLDRE IGEN, FÅR ALLE BØRNENE DERES SAMLING AF ÅRETS MALERIER OG TEGNINGER MED HJEM.

JULI

”DERPÅ JULI MED HEDEN OG VARMEN,
KORNET STÅR RANKT OG GULT PÅ MARKEN.”

SOMMERFERIE

I JULI ER BØRNEHAVEN LUKKET OG ALLE HOLDER SOMMERFERIE, DET NYE ÅR FORBEREDES.

FORÆLDRESAMARBEJDE OG BØRNEHAVENS BESTYRELSE

DEN FØRSTE KONTAKT

FORÆLDRESAMARBEJDET BEGYNDER MED FORÆLDRENE'S FØRSTE HENVENDELSE TIL BØRNEHAVEN.

SOM REGEL ER DET EN TELEFONSAMTALE ANG. OPTAGELSE PÅ VENTELISTEN, ELLER DER TRÆFFES AFTALE OM EN SÆRLIG INFORMATIONSSAMTALE UDEN BARN HVIS DET ØNSKES.

INDMELDELSE

DET ER VIGTIGT AT I SOM FORÆLDRE HAR GJORT ET BEVIDST VALG MHT. BØRNEHAVEN, DA VORES INDBYRDES SAMARBEJDE ER EN FORUDSÆTNING FOR AT JERES BARN FÅR ET GODT BØRNEHAVELIV.

NÅR ET BARN BEGYNDER I MARKBLOMSTEN, SKAL FORÆLDRENE DANNE SIG ET BILLEDE AF BØRNEHAVENS LIV, DET DAGLIGE ARBEJDE OG PÆDAGOGISK PRAKSIS.

VED AT FÅ INDSIGT I RYTME OG ARBEJDSRUTINER SKABES EN FORSTÅELSE FOR HVERDAGEN I BØRNEHAVEN.

HVILKE PRINCIPPER DER ER BAG PÆDAGOGIKKEN, OG HVORDAN DEN VISER SIG I DAGLIGDAGEN.

RUDOLF STEINER BØRNEHAVEN MARKBLOMSTEN ER BL.A. ET "BARNDOMSLAND", HVOR DER EKSISTERER MANGE NATURVÆSNER SÅSOM ENGLE, DVÆERGE NISSER OG ALFER.

VI KAN IKKE GARANTERE PLADS I BØRNEHAVEN SELVOM MAN STÅR PÅ VENTELISTEN!! IDET SØSKENDEBØRN OG TIDLIGERE FORÆLDRE ALTID FÅR FORTRINSRET, OG DER MÅSKE IKKE KOMMER EN PLADS INDEN BARNET ER BØRNEHAVEPARAT.

NÅR TIDEN FOR BARNETS BEGYNDELSE I BØRNEHAVEN NÆRMER SIG, ELLER VED GENNEMGANG AF VENTELISTEN, KONTAKTER VI FORÆLDRENE OG AFTALER TID TIL EN SAMTALE.

SAMTALERNE FOREGÅR OM FORMIDDAGEN OG BARNET SKAL KOMME MED, SÅ VI KAN DANNE OS ET FØRSTE INDTRYK.

I LØBET AF SAMTALEN GENNEMGÅR VI DAGENS, UGENS OG ÅRETS GANG I BØRNEHAVEN

OG VI FORTÆLLER OM DET SÆRLIGE VÆRE EN RUDOLFT STEINER BØRNEHAVE, OG EN PRIVAT INSTITUTION.

PRAKTISKE INFORMATIONER ANG. PRIS, BETALING OG BESTYRELSE MV. GENNEMGÅS.

VI VIL GERNE HØRE BARNETS BIOGRAFI FRA GRAVIDITET TIL NU. EVENTUELT MATERIALE FRA VUGGESTUE/DAGPLEJER SÅSOM SPROGVURDERING OG SUS-RAPPORTEN BARNETS RENLIGHED OG SÆRLIGE FORHOLD GENNEMGÅS

STIL GERNE SPØRGSMÅL.

DER UDLEVERES BROCHURE.

DENNE FØRSTE SAMTALE ER IKKE BINDENDE. I SKAL SOM FORÆLDRE HAVE LOV AT SOVE PÅ DET, OG MELDER SÅ TILBAGE TIL OS, OM I ØNSKER PLADSEN. DET SKAL SKE INDEN FOR DET AFTALTE TIDSRUM. MAX 3 DAGE. SÅ PLADSEN EVT. KAN GIVES VIDERE TIL DEN NÆSTE PÅ VENTELISTEN.

HEREFTER UDLEVERES INDMELDELSES PAPIRER, STAMKORT, FORÆLDRETILLADELSER OG PRAKTISKE OPLYSNINGER.

INDMELDELSEN SKAL AFLEVERES TIL OS. VI SKAL SENDE DEM IND TIL KOMMUNEN. DETTE GÆLDER I ØVRIGT OGSÅ FOR OPSIGELSE.

VI TALER HEREFTER OGSÅ OM HVORDAN VI LETTEST OG BEDST FÅR OVERGANGEN FRA DAGPLEJE/VUGGESTUE TIL AT FORME SIG. VORES ER FARING ER, AT DET ER EN GOD IDE HVIS I KAN KOMME PÅ BESØG NOGLE GANGE MED BARNET, INDEN DET BEGYNDER HOS OS. DET KAN VÆRE OM FORMIDDAGEN ELLER OM EFTERMIDDAGEN.

DET SKAL AFTALES PÅ FORHÅND, SÅ RING SENEST DAGEN FØR OG SPØRG OM DET ER MULIGT. DET GIVER BARNET MULIGHED FOR AT HILSE PÅ BØRN OG VOKSNE I MARKBLOMSTEN, SÅ ALT IKKE ER HELT NYT OG UKENDT PÅ BEGYNDELSESTIDSPUNKTET.

I SKAL REGNE MED AT BRUGE OP TIL EN UGE PÅ INDKØRINGEN. HVOR VI LANGSOMT LADER DAGENE BLIVE LÆNGERE OG FORÆLDREDELTAGELSEN MINDRE.

NÅR BARNET ER BEGYNDT VIL I BLIVE BEDT OM AT UDFYLDE PAPIRER TIL EN SPROGVURDERING INDENFOR DE FØRSTE TRE MÅNEDER.

VI TAGER IKKE PÅ BESØG I BARNETS VUGGESTUE ELLER DAGPLEJE. MEN DE ER HJERTELEG VELKOMNE TIL AT BESØGE OS.

I ÅRETS LØB

I VIL BLIVE INDKALDT TIL KONSULTATION OM JERES BARN OM ÉN GANG OM ÅRET. I ER SELVFØLGELIG ALTID VELKOMNE TIL AT BEDE OM EKSTRA SAMTALER HVIS DER OPSTÅR BEHOV, LIGESOM VI KAN GØRE DET SAMME.

DET ER BØRNEHAVENS INTENTION, AT BESLUTNINGER VEDRØRENDE BARNETS TRIVSEL OG UDVIKLING SKABES I DIALOG MED FORÆLDRENE.

SAMTALERNE FINDER STED OM FORMIDDAGEN.

VI BRUGER DET SUS- MATERIALE DER ER UDARBEJDET AF ÅRHUS KOMMUNE. SAMT VORE EGNE IAGTTAGELSER OG BARNETS TEGNINGER SOM UDGANGSPUNKTER.

DERUDOVER BLIVER I, SOM I OGSÅ KAN LÆSE I LÆREPLANEN, INVITERET MED TIL LANTERNEFEST OG SOMMERFEST. LIGESOM I GERNE MÅ KOMME TIL ADVENTSFEST OG GERNE MÅ KIGGE MED VE JULESPIL OG HANS OG DE TOLV KONGER.

DER ER OGSÅ MULIGHED FOR AT STILLE BIL TIL RÅDIGHED OG TAGE MED PÅ VORES TO ÅRLIGE TURE TIL SKJOLDHØJGÅRD. HØSTTUR OG PINSE/SÅTUR. GERNE OGSÅ BEDSTEFORÆLDRE.

I MÅ OGSÅ GERNE VÆRE MED TIL AKTIVITETER I DAGLIGDAGEN. AF HENSYN TIL PLANLÆGNING SKAL DET AFTALES DET MED OS PÅ FORHÅND.

DESUDEN BLIVER I INDKALDT TIL MINDST ET, MEN GERNE TO ÅRLIGE FORÆLDREMØDER MED FÆLLES PÆDAGOGISK INDHOLD. VI HAR OGSÅ NOGLE ÅR AFHOLDT FORÆLDREMØDER FOR EN ALDERSGRUPPE.

DER VIL VÆRE INDKALD TIL FORÆLDREARBEJDS DAG 2 LØRDAGE OM ÅRET. EN I FORÅRET OG EN I EFTERÅRET.

SIDST I AUGUST ER DER ÅRSMØDE I INSTITUTIONEN. BESTYRELSEN INDKALDER.

I DAGLIGDAGEN

DET ER IKKE MULIGT FOR OS AT GIVE MUNDTLIGE RAPPORTER OM DE ENKELTE BØRN HVER DAG. MEN I KAN FØLGE MED I AKTIVITETERNE VED AT LÆSE OPSLAGET OM DAGENS GØREMÅL OG INDHOLD PÅ OPSLAGSTAVLEN. OG FØLGE MED I LÆREPLANEN SOM ER TILGÆNGELIG PÅ HJEMMESIDEN.

VI FORSØGER AT FORTÆLLE JER OM SMÅ SJOVE OG SÆRLIGE OPLEVELSER MED JERES BØRN, OG VI FORTÆLLER SELVFØLGELIG, HVIS DER ER SKET NOGET SÆRLIGT. DET KAN F.EKS. VÆRE SMÅUHELD, OG HER ER I ER VELKOMNE TIL AT RINGE OG FÅ EN SAMTALE

MED DEN AF OS DER VAR TIL STEDE. LIGESOM VI OGSÅ VIL RINGE TIL JER I LØBET AF DAGEN, HVIS DET SKØNNES NØDVENDIGT.

OVERGANG TIL SKOLE

I LØBET AF BARNETS SIDSTE ÅR I BØRNEHAVEN, VIL VI HAVE FORSKELLIGE AKTIVITETER FOR DE ÆLDSTE CA. 1 GANG OM UGEN. DET KAN VÆRE I FORM AF, DIALOGISK OPLÆSNING. SMÅ OPGAVER OMKRING SAMARBEJDE, LEGESKRIVNING, NATUREN I SKOVEN, "FRI FOR MOBBERI" ELLER ANDET DER RETTER SIG MOD DET DER AKTUELT RØRER SIG I BØRNEGRUPPEN.

NÅR VI SKAL SIGE FARVEL TIL DE BØRN DER SKAL I SKOLE, ER VI NÆSTEN ALTID I DEN SITUATION SOM F.EKS. I ÅR, HVOR VI HAR FEM BØRN DER GÅR UD OG DE SKAL PÅ FIRE FORSKELLIGE SKOLER.

DERFOR ER DET JER SOM FORÆLDRE DER SKAL VARETAGE DEN KONTAKT DER ØNSKES FRA SKOLERNES SIDE. DET KAN VÆRE BESØG OG SÆRLIGE INTRODAGE. EFTER JERES SAMTYKKE GIVER VI GERNE INFORMATION OM BARNET VIDERE OG DELTAGER I MØDER OG SAMTALER OM ENKELTE BØRN HVIS DER ER BEHOV HERFOR.

HUSK DER 2 MÅNEDERS OPSIGELSE. OPSIGELSEN UDLEVERES AF, OG SKAL AFLEVERES TIL OS.

VI ER INTERESSEREDE I OG HAR BRUG FOR FORÆLDRENE'S SYNSVINKLER. VI VIL GERNE MODTAGE BÅDE POSITIVE OG KRITISK TILBAGEMELDINGER.

BESTYRELSEN

RUDOLF STEINER BØRNEHAVEN MARKBLOMSTEN ER EN SELVEJENDE INSTITUTION DER I DET DAGLIGE LEDES AF BESTYRELSEN OG DET PÆDAGOGISKE PERSONALE I SAMARBEJDE. PT. ER BESTYRELSEN UDELUKKENDE EN FORÆLDREBESTYRELSE, MEN DER ARBEJDES PÅ AT SKAFFE ET MEDLEM SOM HAR ET MERE INDGÅENDE KENDSKAB TIL ANTROPOSOFI OG PÆDAGOGIKKEN BAG.

DER AFHOLDES ÅRSMØDE I GANG HVERT ÅR INDEN UDGANGEN AF AUGUST.

BESTYRELSEN KONSTITUERER SIG SELV MED FORMAND. KASSERER OG SUPPLEANTER.

DER AFHOLDES BESTYRELSESMØDE HVERT KVARTAL, ELLER EFTER BEHOV, SAMT NÅR BESTYRELSESFORMANDEN, TO BESTYRELSESMEDLEMMER ELLER TO PÆDAGOGISKE MEDARBEJDERE KRÆVER DET.

BØRN MED SÆRLIGE BEHOV:

VI IMØDEKOMMER BØRN MED SÆRLIGE BEHOV VED SAMMEN I PERSONALE- GRUPPEN AT BETRAGTE BARNETS ADFÆRD.

VI SAMTALER DERNÆST OM BARNET OG FINDER UD AF HVORDAN VI STØTTER DET BEDST MULIGT.

HERI INDGÅR EVT. SAMTALE MED BARNETS FORÆLDRE.

HEREFTER KAN EN ELLER FLERE AF PÆDAGOGERNE PÅTAGE SIG DEN OPGAVE AT IAGTTAGE BARNET SÆRLIGT INDGÅENDE IGENNEM ET STYKKE TID HVOREFTER VI IGEN DELER BETRAGTNINGEN I HELE PERSONALEGRUPPEN OG LAVER HANDLEPLAN OG MÅL FOR BARNET.

ENDELIG HAR VI MULIGHED FOR IGENNEM PPR – PÆDAGOGISK PSYKOLOGISK RÅDGIVNING – AT FÅ SÆRLIG STØTTE TIL BØRN MED SÆRLIGE BEHOV.

DET SÆRLIGT PÆDAGOGISKE: BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

BØRN MED SÆRLIGE BEHOV ER SVÆRT AT DEFINERE, DA DETTE VIL VARIERE FRA INSTITUTION TIL INSTITUTION ALT EFTER HVORDAN BØRN UDEN SÆRLIGE BEHOV BESKRIVES. DE BØRN VI HAR I MARKBLOMSTEN KAN DEFINERES SOM RESSOURCESTÆRKE BØRN, HVORFOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV BLIVER BØRN MED BEHOV FOR EKSTRA OPMÆRKSOMHED I PERIODER.

VI VIL DEFINERE 6 FORSKELLIGE TYPER AF BØRN MED SÆRLIGE BEHOV:

- 1. SPROGLIGE VANSKELIGHEDER**
- 2. DE STILLE BØRN**
- 3. DE UROLIGE BØRN**
- 4. BØRN MED SVAGE SOCIALE RELATIONER**
- 5. SVÆRE PERIODER I BØRNENES LIV**
- 6. MOTORISK UDVIKLING**

NÆRMERE BESKRIVELSE AF DE 6 TYPER:

1. BØRN MED SPROGLIGE VANSKELIGHEDER KAN EKSEMPELVIS VÆRE BØRN MED UDTALE PROBLEMER OG/ELLER MED UTYDELIG TALE, "ØREBØRN" DER I PERIODER IKKE HAR KUNNET HØRE, OG TOSPROGEDE BØRN. VI HAR EKSTRA OPMÆRKSOMHED PÅ DISSE BØRN OG ALM. TILTAG KAN VÆRE AT:

- A. VI SÆTTER ORD PÅ DET VI GØR.
- B. VI OPFORDRER BARNET TIL AT BRUGE SIT SPROG
- C. VI SPØRGER IGEN, HVIS BARNET BRUGER ORD VI IKKE FORSTÅR
- D. VI SYNGER OG LÆSER BØGER
- E. VI BRUGER MANGE GENTAGELSER

FORÆLDRENE UNDERRETTES OM VORES BEKYMRING OG DET FORTSATTE ARBEJDE FORGÅR I ET SAMARBEJDE.

DERUDOVER KAN VI BRUGE "ALLE MED"- OG "TRAS"-SKEMAET TIL AT DANNE ET OVERBLIK OVER BARNET SPROG INDEN VI EVT. KONTAKTER TALEPÆDAGOGEN.

2. DE STILLE BØRN KAN LET OVERSES OG VÆRE SVÆRE AT FÅ ØJE PÅ, MEN VI ER OPMÆRKSOMME PÅ DETTE OG VORES FOKUS PÅ DISSE BØRN VIL VÆRE:

- A. AT HJÆLPE BARNET MED DELTAGELSE I LEG
- B. HJÆLPE TIL AT ETABLERE VENSKABER
- C. STYRKE DERES SELVTILLID GENNEM SUCCESOPLEVELSER
- D. VI VIL GIVE PLADS OG RUM TIL AT DE KAN OPSØGE UDFORDRINGER

ARBEJDET MED DE STILLE BØRN, LIGNER MEGET DET ARBEJDE VI GØR DAGLIGT, MEN DET VIL VÆRE MED STØRRE FOKUS PÅ NETOP DETTE BARN.

3. DE UROLIGE BØRN KAN FYLDE MEGET I EN BØRNEGRUPPE, SÅ DET HANDLER OM AT

SKABE PLADS TIL DISSE BØRN SAMTIDIG MED AT DE BLIVER UDFORDRET BÅDE FYSISK OG PÅ DERES KONCENTRATIONSEVNE.

- A. VI VIL BRUGE LEGEPLADSEN TIL FYSISKE UDFORDRINGER
- B. UDDNYTTE DE STILLE STUNDER TIL FORDYBELSE
- C. STØTTE OP OM SITUATIONER, HVOR KONCENTRATIONEN SKÆRPES
- D. VI VIL DELE BØRNENE OP I MINDRE GRUPPER, FOR AT SKABE PLADS TIL DET ENKELTE BARN

DE UROLIGE BØRN KAN SKABE MEGET URO PÅ EN STUE, MEN VI MENER, AT VI GENNEM OVENSTÅENDE KAN AFHJÆLPE DETTE.

4. BØRN MED SVAGE SOCIALE RELATIONER HAR MULIGHEDEN FOR AT VIDEREUDVIKLE DISSE I BØRNEHAVEN DA DET ER HER DE MANGE RELATIONER SKABES MED JÆVNALDRENDE BØRN.

A. BØRNENE SKAL LÆRE OG FORSTÅR EGNE OG ANDRES GRÆNSER, DETTE KAN GØRES VED AT DEN VOKSNE HJÆLPER BARNET I RELATIONEN OG VISER/FORTÆLLER HVORDAN DE KAN INDGÅ I RELATIONER MED HINANDEN.

B. DE LÆRER AT VENTE PÅ HINANDEN BL.A. VED SPISETID

C. VI SKAL GIVE DEM REDSKABER TIL AT KUNNE SIGE FRA OVERFOR HINANDEN OG STØTTE OP OM DETTE.

BØRNENES BEKENDTSKAB MED RELATIONER TIL JÆVNALDRENDE VIDEREUDVIKLES I BØRNEHAVEN, DERFOR ER DET VIGTIGT AT VI GIVER DEM MULIGHEDER.

5. DER KAN I OPSTÅ SVÆRE PERIODE I BARNETS LIV AF MANGE ÅRSAGER. DET KAN VÆRE FAMILIEFORØGELSE, SKILSMISSE, DØDSFALD, SYGDOMME I FAMILIEN, FLYTNING O. LIGN. I MANGE AF DE NÆVNTE SITUATIONER PÅVIRKES DE VOKSNE, DER ER NÆRMEST BARNET. DETTE VIL BARNET KUNNE MÆRKE OG VIL OGSÅ VÆRE PÅVIRKET.

A. DETTE KAN KRÆVE STØRRE OMSORG FOR BARNET I DENNE PERIODE.

B. FORSTÅELSE FOR BARNETS SÆRLIGE BEHOV FOR TRYGHED.

C. VI VIL HAVE FOKUS PÅ DE GODE OPLEVELSER.

6. BØRNS MOTORISKE UDVIKLING KAN STØTTES PÅ MANGE MÅDER BÅDE Gennem HVERDAGSTING OG Gennem SKÆRPEDE INDSATSER.

A. VI OPFORDRER BØRNENE TIL AT KUNNE SELV OG BRUGE DERES KROP

B. VI HAR FOKUS PÅ BØRNENES SELVHJULPENHED I HVERDAGEN: TAGE TØJ AF OG PÅ, KLARE TOILETBESØG, OSV. DETTE ER MED TIL AT STYRKE KROPSBEVIDSTHEDEN.

C. BØRNENE KAN DELTAGE I MERE KRÆVENDE FYSISKE UDFORDRINGER.

SAMLET OMKRING BØRN MED SÆRLIGE BEHOV KAN VI SIGE, AT FORÆLDRESAMARBEJDET ER AFGØRENDE FOR BARNETS UDVIKLING OG TRIVSEL I VUGGESTUEN. VI VÆGTER I DEN DAGLIGE KONTAKT AT SKABE ET TILLIDSFORHOLD TIL FORÆLDRENE Gennem DIALOG.

KONTAKT:

PÆDAGOGISK PSYKOLOGISK RÅDGIVNING

GRØNDALSVEJ 2, 8360 VIBY J

TELEFON: 89 40 37 77

E-MAIL: PPR@MBU.AARHUS.DK

RESPEKT FOR GRÆNSER

HVAD SKAL DER GØRES HVIS:

VI SOM PERSONALE FÅR MISTANKE OM AT DER SKER OVERGREB?

VI SOM PERSONALE FÅR EN HENVENDELSE FRA EN FORÆLDER SOM HAR MISTANKE OM ET OVERGREB?

BESTYRELSEN FÅR EN HENVENDELSE OM MISTANKE OM OVERGREB?

MARKBLOMSTEN PERSONALE OG BESTYRELSE VIL ALTID TAGE EN HENVENDELSE ALVORLIG INDGÅ I EN DIALOG MED FORÆLDRE DER KOMMER MED EN SÅDAN MISTANKE. VI VIL SOM PERSONALE HENVENDE OS TIL BESTYRELSEN OG DEREFTER VIDERE TIL DEN KOMMUNALE HOTLINE.

VI TALER ÅBENT OM EMNET MED NYE MEDARBEJDERE, OG VI HAR ALTID EN ÅBEN DØR TIL TOILETTET MV. VI TALER OGSÅ I PERSONALEGRUPPEN OM OVERGREB BØRNENE IMELLEM. DOKTORLEGE I DET SKJULTE MV. HVORNÅR UDARTER DET SIG TIL ET OVERGREB. VI TILLADER DOKTORLEGE MED TØJ PÅ OG TAGER DEM OP MED BØRNENE. DE KOMMER SÅLEDES FREM I LYSET.

VI HAR LØBENDE DIALOGER MED BØRNENE OM, AT DET ER I ORDEN AT SIGE NEJ, JEG VIL IKKE VÆRE MED OG AT DET SKAL RESPEKTERES. AT DE ALTID KAN HENVENDE SIG TIL EN VOKSEN HVIS DER ER NOGEN DER IKKE RESPEKTERER DERES NEJ.

ER VI SÅ SOM PERSONALE GODT RUSTET I EN GIVEN SITUATION?

J A OG N E J.

J A, VI VED HVOR VI KAN FÅ HJÆLP OG VEJLEDNING.

N E J, VI HAR IKKE PRØVET DET OG HAR ALTSÅ INGEN ERFARING, SÅ VI VED IKKE OM VI ER GODT RUSTET.

RESPEKT FOR GRÆNSER - HOTLINE (FORÆLDRE):

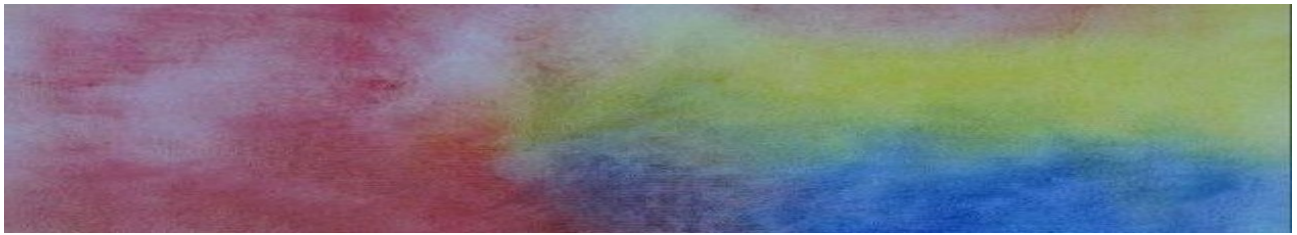
FORÆLDRE, SOM HAR EN EVT. BEKYMNING BØR FØRST OG FREMMEST GÅ TIL LEDEREN AF INSTITUTIONEN, MEN DER FINDES OGSÅ EN HOTLINE I BØRN OG UNGE, SOM MAN KAN HENVENDE SIG TIL I TILFÆLDE AF BEKYMNING: 21 79 88 88 (HVERDAGE 9.00-15.00).

ØNSKER DU AT LÆSE MERE OM RESPEKT FOR GRÆNSER, KAN DU SE DET HER:
[HTTP://VIDENSPORTAL.SERVICESTYRELSEN.DK/TEMAER/SEKSUELLE-OVERGREB/ERFARING/RESPEKT-FOR-GRAENSER](http://vidensportal.servicestyrelsen.dk/temaer/seksuelle-overgreb/erfaring/respekt-for-graenser)

KONTAKT

MAGDALENE SVENDSEN
SEKTIONSLEDER

PPR OG SPECIALPÆDAGOGIK

TELEFON: 8940 5742

E-MAIL: MSVE@AARHUS.DK

REFERAT FRA BESTYRELSESMØDE D. 03.- 12.- 2012.

C.) RESPEKT FOR GRÆNSER

DER ER UDARBEJDET MATERIALE SOM ER SENDT TIL ALLE BESTYRELSESMEDLEMMER. ALLE I BESTYRELSEN HAR GENNEMLÆST MATERIALET OG KAN ENSTEMMIGT NIKKE OVER DET. MATERIALET SKAL LIGGE PÅ HJEMMESIDEN OG SKAL POTENTIelt KUNNE UDLEVERES TIL FORÆLDRE.

DOKUMENTET ER GENNEMLÆST AF BESTYRELSEN OG GODKENDT UDEN KOMMENTARER.
THOMAS LYTZEN, FORMAND